

REC 2018

KONFERENCA RECIKLAŽNE INDUSTRIJE

Ravnanje z odpadki

**v primežu
okoljske zakonodaje**

Rimske Toplice, 18. in 19. oktober 2018

Čas je!

Vsi tisti, ki se v Sloveniji ukvarjamo z zbiranjem in predelavo odpadkov, že leta in leta pričakujemo, da bi v Sloveniji nastali pogoji, v katerih bi lahko s predvidljivo gotovostjo investirali v nadaljnji razvoj, torej v kapacitete zbiranja in predelave odpadkov, izboljšano in optimirano logistiko zbiranja, v nadaljnje stopnje predelave odpadkov, skratka vse, kar bi pripomoglo k boljšim rezultatom na področju varovanja okolja in naravnih virov. Še posebej so ta pričakovanja vezana na tokove odpadkov, ki so v domeni podaljšane proizvajalčeve odgovornosti, saj za njihovo odstranjevanje plačuje gospodarstvo. Gospodarstvo je zelo zainteresirano, da se to počne na ekonomsko najučinkovitejši način, seveda ob pogoju, da je le-ta tudi okoljsko sprejemljiv. Okoljska zakonodaja na področju podaljšane odgovornosti proizvajalcev bi torej morala zagotavljati pogoje, da imajo lahko posamezni deležniki v procesu ravnanja z odpadki jasno definirane pristojnosti in vloge, kajti le to lahko vodi v učinkovito organizirane koncepte ravnanja z odpadki. Eklatanten primer posebnega toka odpadkov, ki ima neustrezno in pomanjkljivo zakonodajo, je ravnanje z embalažo. Dolgo vrsto let spremljamo in doživljamo težave na področju embalaže, ki posledično vodijo v ustvarjanje velikih zalog neprevzete komunalne embalaže, kar laiki danes težko razumejo, zakaj le-ti nastajajo. Problemov je veliko in ni jih možno več pometati pod preprogo, kajti grozi zlom sistema, problemi pa se bodo popolnoma nepotrebno reševali na plečih davkoplačevalcev. Zato ker ni ustrezne zakonodaje!

Zato je čas, da glavni deležniki sedemo skupaj in se pogovorimo o željah, prioritetah, možnostih delovanja, razmejitvah odgovornosti, ki nam jih na področju ravnanja z odpadki predpisujejo evropske direktive. Zato bomo na letošnji konferenci REC 2018 glavne teme posvetili pogovoru med različnimi deležniki, ki delujemo na področju podaljšane

proizvajalčeve odgovornosti, poudarek pa bo na skupni okrogli mizi, kjer bomo izluščili izhodišča, ki bodo novemu ministru in ekipi na MOP-u lahko dobro izhodišče za težko delo, ki jih na zakonodajnem delu čaka v prihodnje. Veseli bomo, če se nam na tradicionalni 5. konferenci REC 2018 pridružite v čim večjem številu.

S spoštovanjem,

Jure Fišer,

Predsednik sekcije zbiralcev in predelovalcev kovinskih in nekovinskih odpadkov

ČETRTEK 18.10.2018

8.30 - 9.00	Prihod in registracija udeležencev
9.00 - 9.15	OTVORITVENI NAGOVOR PREDSEDNIKA SEKCIJE Jure Fišer, predsednik Sekcije zbiralcev in predelovalcev kovinskih in nekovinskih odpadkov in direktor Gorenja Surovine, d.o.o.
9.15 - 9.30	NAGOVOR DIREKTORICE GOSPODARSKE ZBORNICE SLOVENIJE mag. Sonja Šmuc, generalna direktorica GZS
9.30 - 10.15	Strategija in plani MOP-a na področju zbiranja in predelave odpadkov Jana Miklavčič, MOP, Sektor za odpadke
10.15 - 10.45	Razmišljanja na področju ravnanja s komunalnimi odpadki s poudarkom na odpadni embalaži Janko Kramžar, predsednik GIZ SLOCERO in direktor Snage, d.o.o. Ljubljana
10.45 - 11.15	ODMOR
11.15 - 11.45	Ali je sistem ravnanja z embalažo in odpadno embalažo zašel v slepo ulico? Goran Ambrož, član GIZ Skupne sheme, vodja DROE Dinos
11.45 - 12.15	Izzivi ravnanja z embalažo Srečko Bukovec, GIZ Skupne sheme, direktor Slopak-a
12.15 - 12.45	Stališča, razmišljanja in videnja problematike ravnanja z odpadki na področju OEEO Emil Šehič, direktor ZEOS-a
12.45 - 13.15	Stališča, razmišljanja in videnja na področju komunalnega gospodarstva Sebastjan Zupanc, direktor Zbornice komunalnega gospodarstva
13.15 - 14.15	KOSILO
14.15 - 14.45	Zakon o interventnih ukrepih pri ravnanju s komunalno odpadno embalažo in odpadnimi nagrobnimi svečami – rešitev ali nov problem? Ajda Pleterski, vodja pravne službe, Gorenje Surovina d.o.o.
14.45 - 16.30	Okrogla miza: Ravnanje z odpadki v primežu okoljske zakonodaje: Različni pogledi na reševanje istega problema (predstavniki GIZ, sekcij, shem, predstavnik MOP)
16.30. - 19.00	OGLED PIVOVARNE LAŠKO
20.00	SKUPNA VEČERJA IN DRUŽENJE

PETEK 19.10.2018

9.00 - 9.30	Prihod in registracija udeležencev
9.30 - 10.15	Razširjena proizvajalčeva odgovornost v krožnem gospodarstvu Janja Leban, vodja službe za varstvo okolja GZS
10.15 - 11.00	Uredba o skladiščenju odpadkov - Uredba o skladiščenju trdnih gorljivih odpadkov na prostem Brigita Šarc, vodja sektorja ekologije in tehnologije, Dinos d.d.
11.00 - 11.30	ODMOR
11.30 - 12.15	Stališča in razmišljanja izvajalcev ravnanja z odpadki v kontekstu podaljšane proizvajalčeve odgovornosti Jure Fišer, predsednik Sekcije zbiralcev in predelovalcev kovinskih in nekovinskih odpadkov in direktor Gorenja Surovine, d.o.o.
12.15 - 12.30	Embalaža iz plastike-od odpadka do dragocenega vira surovin (predstavitev projekta PlastiCircle- Horizon 2020) Špela Šeliga, vodja projekta za MOV in Mirjam Britovšek, MO Velenje
12.30 - 13.00	ZAKLJUČKI KONFERENCE
13.00 -	KOSILO

Organizator konference si pridružuje pravico spremembe programa.

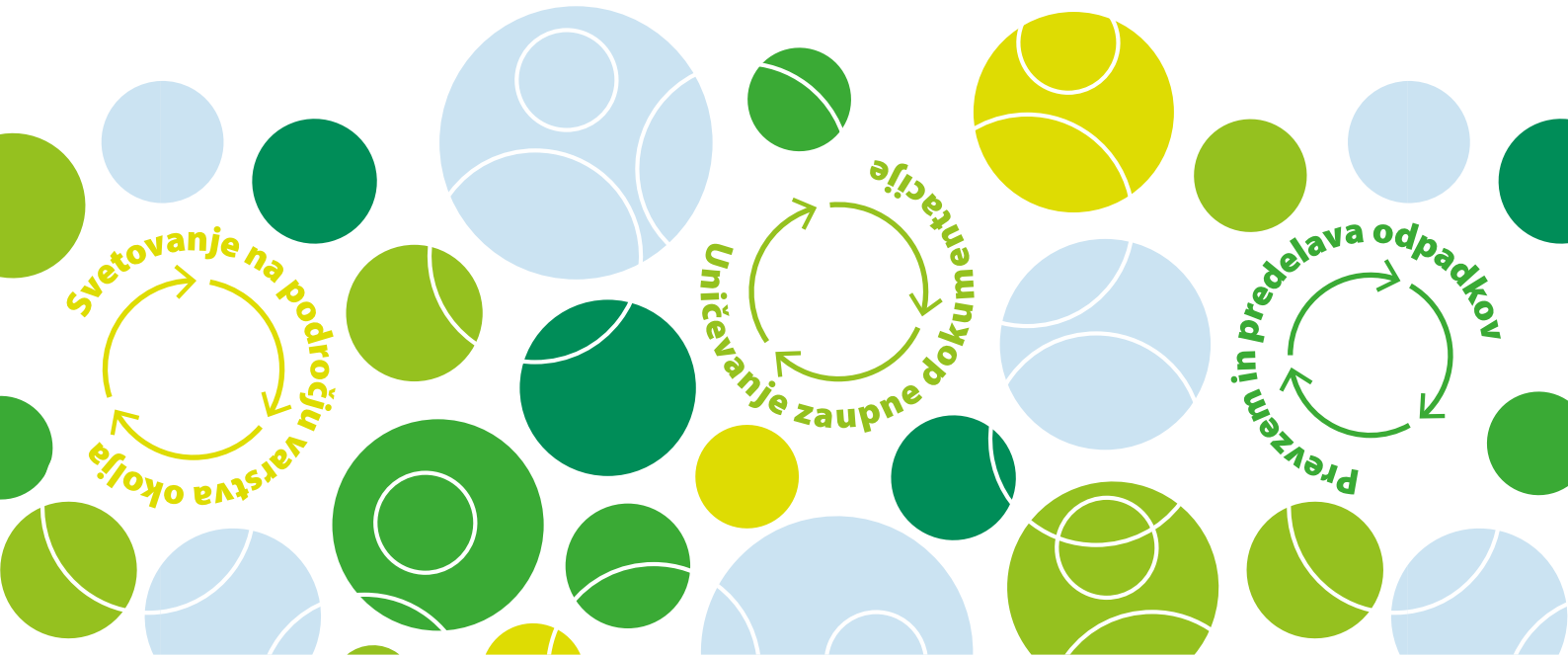
ZLATI SPONZOR

surovina

CELOVITO OBVLADOVANJE ODPADKOV
COMPREHENSIVE WASTE MANAGEMENT

Gorenje Surovina, d.o.o., Ulica Vita Kraigherja 5, SI-2000 Maribor

Celovito obvladovanje odpadkov.

V Gorenju Surovini v celoti poskrbimo za vaše odpadke. Uredimo in opravimo celoten postopek od prevzema do spreminjanja odpadkov v energijo. Hitro, strokovno, zanesljivo, ekonomično in okolju prijazno.
Naj vaši odpadki postanejo naša skrb!

080 80 79
www.surovina.si

ZLATI SPONZOR

dinos

Dinosovih 5 zvezdic

- ★ Za potrebe in želje poslovnih partnerjev skrbi **odlično usposobljena ekipa**.
- ★ Odpadne materiale lahko pripeljete tudi sami na kar **18 naših lokacij** po vsej Sloveniji.
- ★ Zagotavljamo vam **najboljšo odzivnost** s 75 lastnimi tovornimi vozili in več kot 4.000 zabojniki.
- ★ Odlikujejo nas **tradicija in strokovnost** na osnovi 70-letnih izkušenj.
- ★ Dosledno izpolnjujemo vse **zakonske obveznosti** in poslujemo **transparentno**.

Izvajamo tudi nadzorovano storitev uničenja zaupne dokumentacije.

Modra odločitev za čisto prihodnost

BIJOL

zeleni linfis

OTVORITVENI NAGOVOR PREDSEDNIKA SEKCIJE

Jure Fišer, predsednik Sekcije zbiralcev in predelovalcev kovinskih in nekovinskih odpadkov
in direktor Gorenja Surovine, d.o.o.

REC 2018
KONFERENCA RECIKLAŽNE INDUSTRIJE

Ravnanje z odpadki
v prirazu
okolijske zakonodaje

Gospodarska
zbornica
Slovenije

5. konferenca
Sekcije zbiralcev in predelovalcev kovinskih in nekovinskih odpadkov

REC2018
Ravnanje z odpadki v prirazu okolijske zakonodaje
18. in 19. oktober 2018
Rimske toplice

Sekcija zbiralcev in
predelovalcev kovinskih
in nekovinskih odpadkov

Poslovanje članov Sekcije zbiralcev in predelovalcev odpadkov
(2010-2017)

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Sekcija zbiralcev in
predelovalcev kovinskih
in nekovinskih odpadkov

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	427.301.405	571.385.401	587.212.133	526.763.894	501.880.832	445.172.000	410.535.577	570.758.575
Poslovni odhodki	407.391.373	554.090.205	572.032.468	520.836.403	490.541.440	439.832.969	469.102.433	534.925.896
Poslovni izid dejavnosti	19.910.032	17.295.196	15.179.665	5.927.491	11.339.392	5.339.031	58.566.856	35.832.679
EBITDA	35.001.225	33.953.125	29.258.575	21.501.586	22.568.590	17.579.356	34.155.063	34.811.789
Povprečno št. zaposlenih	1.684	2.001	2.048	1.929	1.735	1.830	1.928	1.750
Čisti poslovni izid	13.161.736	11.893.274	8.351.473	1.221.702	4.211.953	587.630	3.511.203	12.856.870

Poslovanje IJS (2011-2017) – 58 podjetij

Gospodarska
zbornica
Slovenije

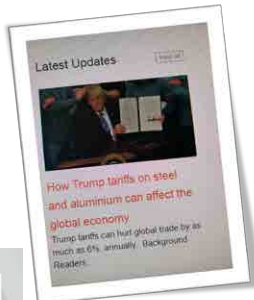
Sekcija zbiralcev in
predelovalcev kovinskih
in nekovinskih odpadkov

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	388.109.399	403.283.269	431.509.887	468.268.263	483.696.036	469.179.570	508.917.301
Poslovni odhodki	388.451.178	406.649.921	425.495.740	456.175.786	473.034.715	462.888.253	500.116.027
Poslovni izid iz poslovanja	- 341.779	- 3.366.652	6.014.147	12.092.477	9.188.893	6.291.317	8.801.274
Izid pred davki, obrestmi in amortizacijo (EBITDA)	21.316.438	19.490.740	30.903.836	35.550.395	33.326.655	29.836.754	32.724.492
Poslovni izid iz poslovanja (EBIT)	- 578.240	- 3.288.395	6.028.854	12.225.330	9.501.624	7.716.561	8.326.948
Celotni poslovni izid	2.385.400	19.227	8.751.969	14.233.004	15.193.293	8.655.719	9.270.706
Povprečno št. zaposlenih	4.867	4.958	4.989	5.102	5.172	5.198	5.208
Povprečno št. zaposlenih vključno s tremi občinami	4.945	5.036	5.068	5.181	5.252	5.279	5.290

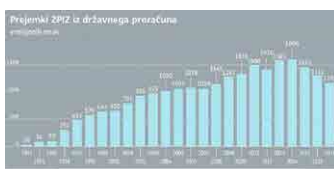
Obeti 2019 (in naprej)

- Gospodarska rast v Sloveniji
Umar napoved rasti BDP http://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/napovedi/jesen/2018/INGG_2018_za_splet1.pdf
 - 2017 – 4,9 %
 - 2018 – 4,4 %**
 - 2019 – 3,7 %**
 - 2020 – 3,4 %**
- Gospodarska rast v EU 2018 (Euro cona: +2,1%, EU: +2,3 %) https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-performance-and-forecasts/economic-forecasts/winter-2018-economic-forecast_en
- Nepredvidljivost v mednarodnem in domačem okolju
- Cene strateških surovin, nafte in plina (ocena World bank)

Nepredvidljivosti v mednarodnem okolju

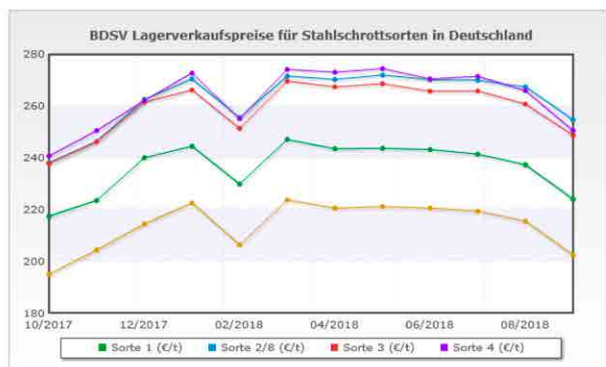
Nepredvidljivosti v domačem okolju

Kljub problemom trenutno v branži reciklaže surovin dobro poslovanje, a v pričakovanju krize

- Nihanje cen barvnih kovin (aluminij, baker, svinec, cink);
- Najprej rast, nato umiritev rasti in padec cen starega železa v 2018 (višoka naročila v železarnah); ? vpliva carin v ZDA na trg jekla in aluminija (Kitajska, Turčija, ostali...);
- Znižavanje cen starega papirja – pričakovano;
- PPO (2018&2019): embalaža – problem SLO zakonodaje, trenutno velika kriza na prevzemu OE, zviševanje stroškov embalažnih družb, zvišanje stroškov sežiga;
- Kitajska - Inicijativa Narodni meč 2017 se nadaljuje v 2018 in 2019: Prepoved uvoza določenih vrst odpadkov (slabo sortirani odpadki, mešane plastične folije, mešani papir,...), padec cen plastičnih reciklatov; investicije v predelavo v EU...
- Nadaljevanje kitajskih prevzemov na trg sekundarnih surovin v EU in v vseh delih vrednostne verige pri ravnanju z odpadki:
 - Biffa, Novago, Scholtz, Alba, Novago, EEW, AVR, Attero, Wheelabrator,...
- Problemi nemške avtomobilske industrije in vpliv na slovensko gospodarstvo (resno tveganje!)

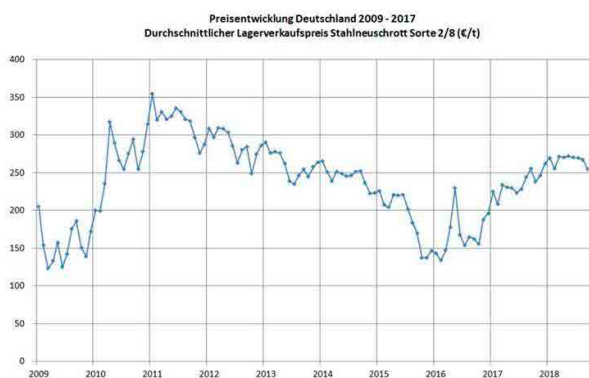
INDEKS BDSV

Rast v povprečju in nato umirjanje cen vseh vrst odpadnega železa v 2018!

Vir: <http://www.bdsv.org>

INDEKS BDSV

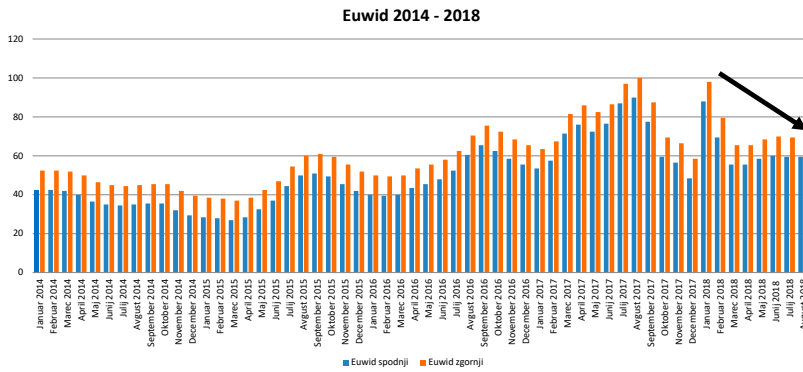

sept/2018
254,80 EUR/t

Povprečje 2017: 235,60 EUR/t
Povprečje 2018: 267,00 EUR/t

Vir: <http://www.bdsv.org>

EUWID – cene starega papirja

Naslednja finančna kriza v 2020??

Next financial crisis could strike in 2020 says JP Morgan Chase

Obeti?

REC
2017

Neobičajno je danes običajno!
Zato lahko predvidevamo nepredvidljivost!
...in na to se bomo morali navaditi!“

REC
2018

V nepredvidljivosti do naslednje krize ...

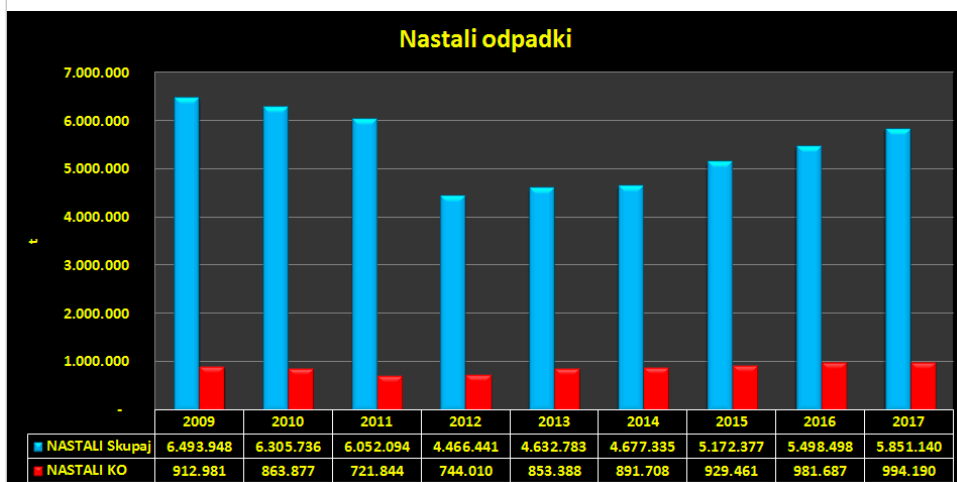
Hvala!

STRATEGIJA IN NAČRTI NA PODROČJU ZBIRANJA IN PREDELAVE ODPADKOV s poudarkom na embalaži

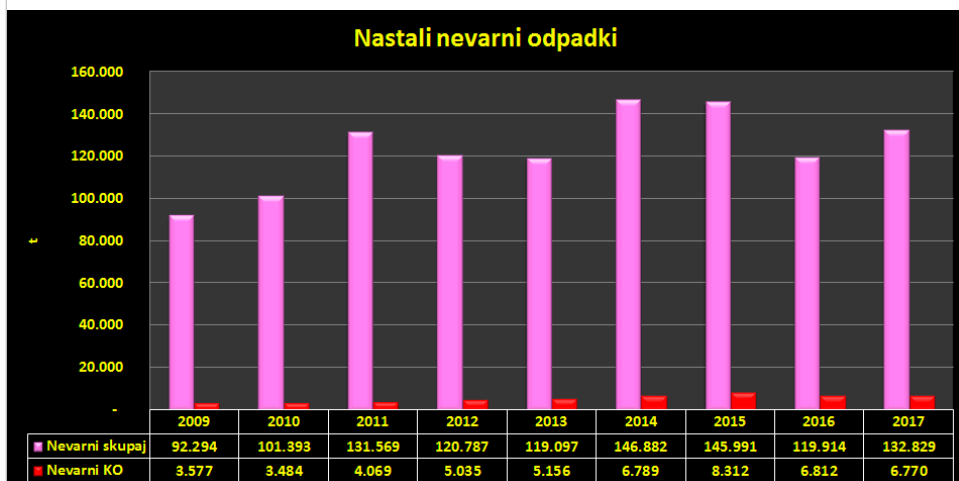
mag. Jana Miklavčič, Sektor za odpadke
Direktorat za okolje
Ministrstvo za okolje in prostor

Podatki o nastalih odpadkih

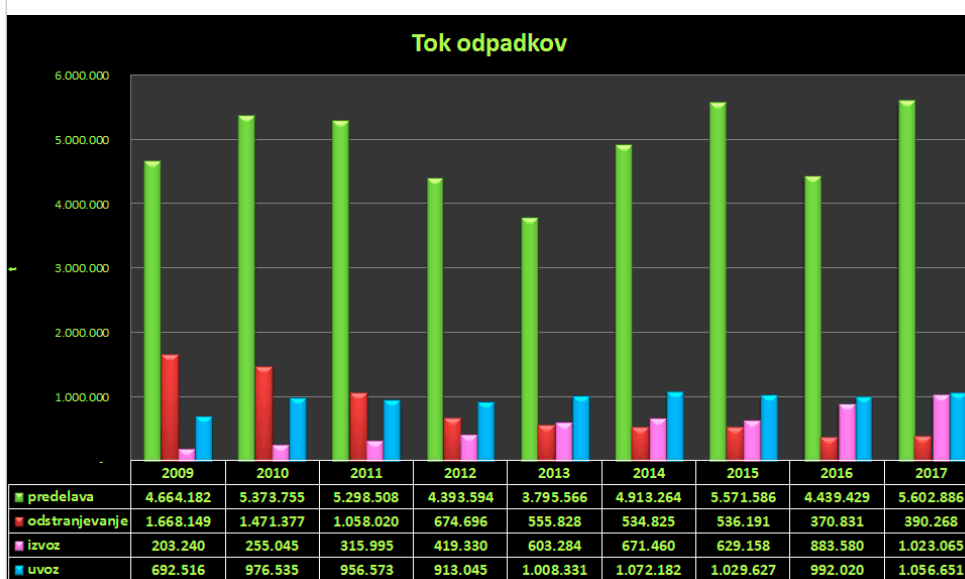
Vir: SURS; ARSO

Podatki o nastalih nevarnih odpadkih

Vir: SURS; ARSO

Podatki o ravnanju z odpadki

Vir: SURS; ARSO

Podatki o ravnanju z odpadki 2017

481 kg KO/prebivalca

Ločeno zbiranje KO
69 % (2017)

Vir: SI-STAT; Kazalniki za odpadke po: KAZALNIKI, LETO; Ločeno zbrani komunalni odpadki (% vseh nastalih KO)

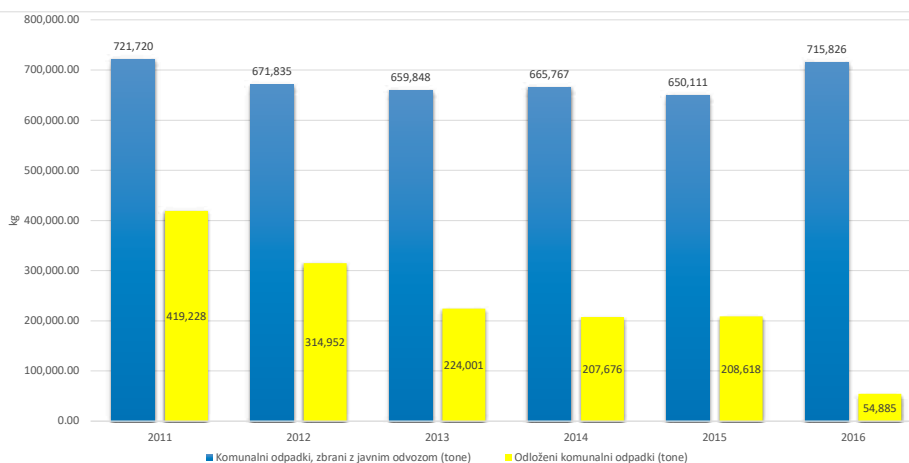
Recikliranje KO
58 % (2016)

Vir: SI-STAT; Kazalniki za odpadke po: KAZALNIKI, LETO; Stopnja recikliranja komunalnih odpadkov (% vseh nastalih KO)

Predelava vseh odpadkov
96 % (2017)

Zbrani in odloženi komunalni odpadki 2011-2017

VIR: SURS

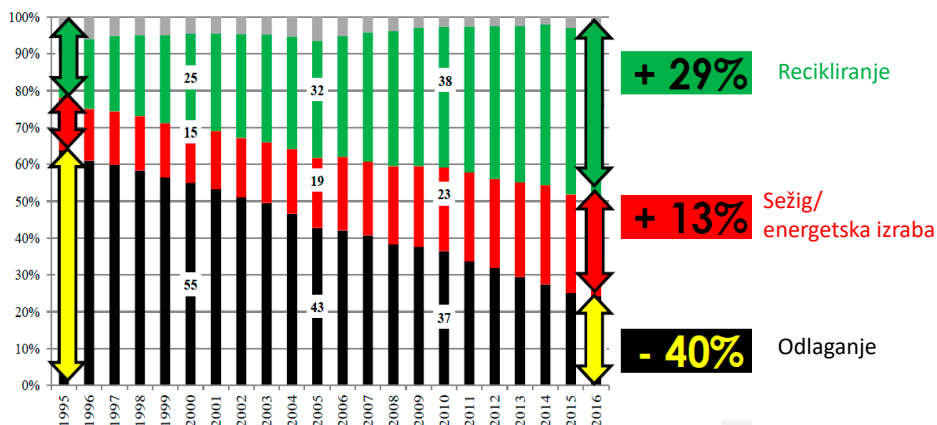
Podatki 2017 – komunalni odpadki

VIR: SURS, 17.10.2018

<https://www.stat.si/StatWeb/Field/Index/13/70>

Stopnja obdelave odpadkov EU 1995 – 2016

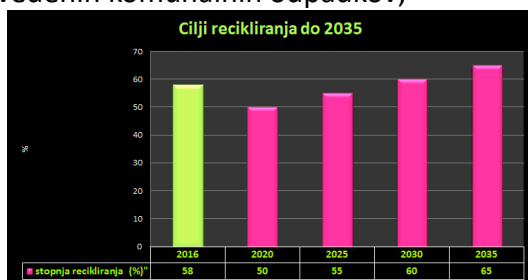
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Vir: R. Šarč (ENERGIJA, EKOLOGIJA I EKONOMIJA KRUŽNOG
GOSPODARENJA OTPADKOM - Poreč, 07.06.2018)

Cilji ravnanja s komunalnimi odpadki

V paketu Direktiv EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA sprejetih 30. maja 2018 z namenom prehoda v krožno gospodarstvo so določeni naslednji okoljski cilji:

- do leta **2025-2030-2035** se priprava za ponovno uporabo in recikliranje komunalnih odpadkov povečata na najmanj **55-60-65 % mase** proizvedenih komunalnih odpadkov;

- do leta **2035** se količina odloženih komunalnih odpadkov zmanjša na **10 % mase**.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Pravila za izračun doseganja ciljev – nova direktiva

Masa komunalnih odpadkov (preverjeni, čiščeni, popravljeni) ponovno uporabljivi

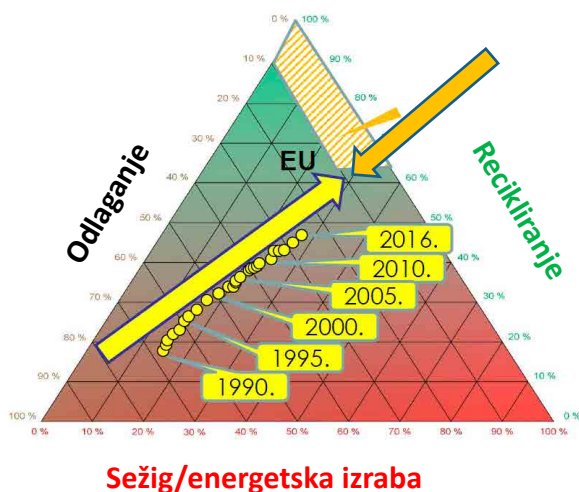
+

Masa komunalnih odpadkov, ki vstopa v postopek recikliranja (izjemoma tehtanje po sortiranju) in namenjeni nadaljnji ponovni predelavi v proizvode, materiale ali snovi.

(preverjeni, sortirani, odšteti odstranjeni odpadni materiali, ki ne vstopajo v recikliranje), (upoštevanje recikliranih bioloških odpadkov, če uporabljeni – uporaba v kmetijstvu in ekološko izboljšanje tal)

- Upoštevanje izvoženih odpadkov (dokazljivo, da so bili reciklirani)

Prikaz približevanja ciljem EU

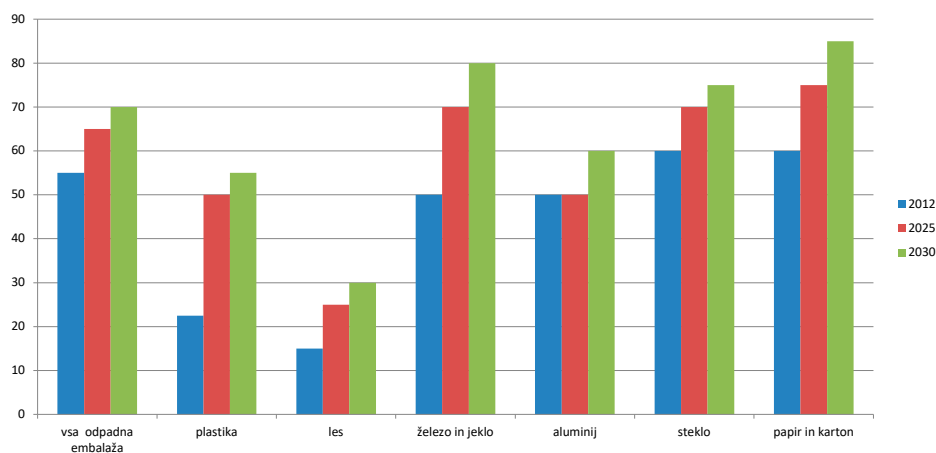
Vir: R. Šarc (ENERGUA, EKOLOGIJA I EKONOMIJA KRUŽNOG
GOSPODARENJA OTPADOM - Poreč, 07.06.2018)

Cilji recikliranja pri odpadni embalaži

- najpozneje do 31. decembra 2025 (2030) se bo recikliralo najmanj 65 masnih % (70 %) vse odpadne embalaže;
- najpozneje do 31. decembra 2025 (2030) bodo izpolnjeni naslednji minimalni ciljni masni deleži za naslednje specifične odpadne embalažne materiale:

2025	2030	2012
50 % plastike;	55 %	22,5 %
25 % lesa;	30 %	15 %
70 % železa in jekla; 80 %		50 %
50 % aluminija;	60 %	
70 % stekla; 75 %		55 %
75 % papirja in kartona;	85 %	60 %

Cilji recikliranja pri odpadni embalaži

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Zbiralci in predelovalci za OE

		zbiralci
15 01 02	plast embalaža	53
20 01 39	plastika	35
15 01 01	papirna embalaža	52
15 01 03	lesena embalaža	47
15 01 04	kovinska embalaža	49
15 01 05	sestavljena embalaža	34
15 01 07	steklena embalaža	42
15 01 06	mešana embalaža	44

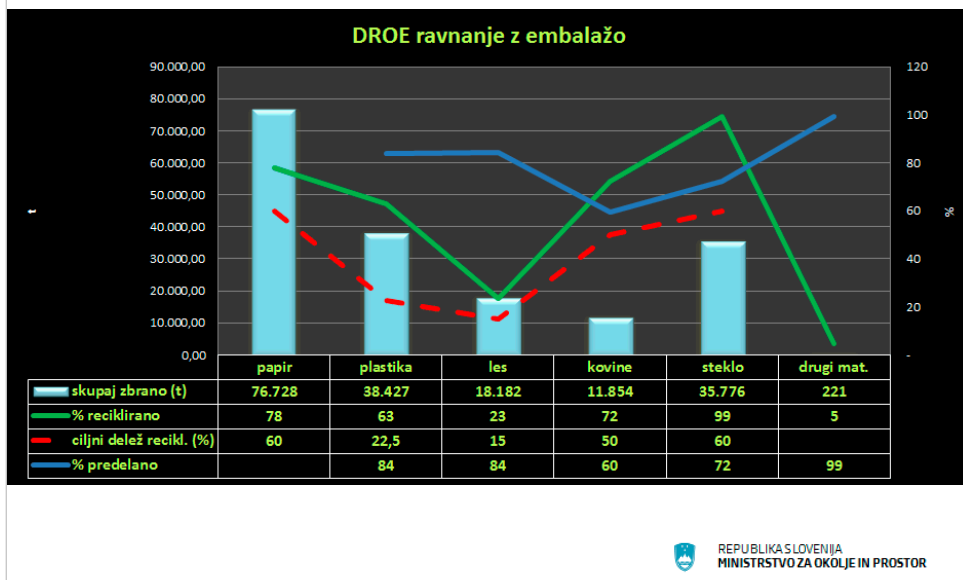

Vir foto: Slopak

		vseh predelovalcev	R3	R4	R5	R1 (sežig)
15 01 02	plast embalaža	124	40			2
20 01 39	plastika	95	22			2
15 01 01	papirna embalaža	90	11			2
15 01 03	lesena embalaža	105	21			12
15 01 04	kovinska embalaža	87	3	10		
15 01 05	sestavljena embalaža	76	7	1		1
15 01 07	steklena embalaža	52	0	0	0	
15 01 06	mešana embalaža	78	8			1

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Ravnanje z OE in doseganje ciljev 2016

Cilj zbiranja OEEO

2015: CILJ 4 kg/preb

4,41 kg / prebivalca

2016: cilj 41 %

40,09 % dane EEO na trg v preteklih treh letih

Vir foto:
Zeos

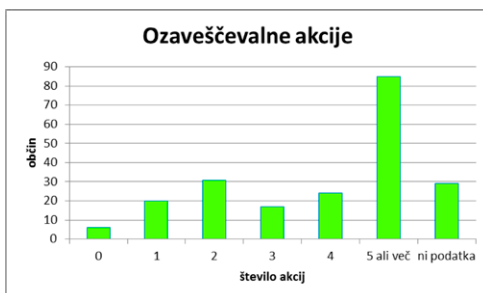
Zbiranje odpadkov

? Spremembe

- Infrastruktura (zadostnost)
- Sistemske spremembe (OE-pet, ONS,...)
 - Ločeno zbiranje vsaj za papir, kovine, plastiko in steklo ter do 1. januarja 2025 za tekstil
- Ozaveščanje
- Nadzor

Ozaveščanje pri ravnanju s komunalnimi odpadki

- Navodila za ločevanje so dostopna uporabnikom v 134 od 182 občin;
- 142 občin je poslalo povezavo do spletne aplikacije (seznam odpadkov za ločevanje) na spletnih straneh izvajalcev zbiranja odpadkov in/ali občin;
- v 163 občinah se akcije ozaveščanja izvajajo v šolah in vrtcih od tega 43 občin podrobneje opiše oblike ozaveščevalnih akcij;
- 75 občin izvaja 5 ali več ozaveščevalnih akcij letno (od tega jih 13 sodi v zgornjih 10% pri ločevanju na izvoru)
- 85 občin (1.116.034 prebivalcev) izvaja 5 ali več akcij ozaveščanja,
- 6 občin poroča da niso izvedle akcij ozaveščanja (Apače, Ilirska Bistrica, Križevci, Ljutomer, Razkrižje, Zavrč)

Ozaveščanje DROE pri ravnanju z OE

- ... v različnih medijih
- ... svoje zavezance
- ... širše javnosti

Vir Slopak

Aktualna problematika (1/6)

Aktualna problematika (2/6)

Interventno reševanje nakopičene OE in ONS

Vzroki za nakopičeno OE in ONS:

- različno razumevanje veljavne zakonodaje (od trenutka dalje, ko je količina nakopičene OE preseгла količine dane E na trg, samo za odpadne materiale in storitve, ki pomenijo strošek, medtem ko odpadni materiali, ki prinašajo pozitivno vrednost ne predstavljajo težav prevzemanja in izračuna deležev)
- Premalo zbranih finančnih sredstev proizvajalcev za stroške ravnanja z OE in ONS/konkuriranje družb za proizvajalce/neenakost pogojev/nerealne ponudbe
- Dobičkonosnost na prvem mestu pred izpolnjevanjem obveznosti

Vzroki za interventni zakon zaradi nakopičenih OE in ONS:

- Okoljski in zdravstveni problem – razmnoževanje glodavcev in insektov
- Požarna ogroženost
- Razkroj odpadnih materialov, ki bi se lahko ustrezno reciklirali in predelali
- Potencialna nevarnost za onesnaženje podtalnice (skladiščenje izven skladiščnega prostora)
- Prenehanje prevzemanja OE/ONS s strani IJS zbiranja KO

CILJ - Pravna podlaga za interventno ukrepanje države za nakopičeno OE/ONS

Nakopičena OE/ONS (uveljavitev interventnega zakona)

↓ 30 dni IRSOP + DROE

IJS LOKACIJE (EVIDENCE po frakcijah!, skice, podatki o lokaciji, označitev)

↓
Obvestilo MINISTRSTVU

→
PREPOVED ODDAJE OE/ONS DROE

↓
MINISTRSTVO IZBOR OSEBE V IMENU IN ZA RAČUN DRŽAVE
PREVZEM IN OBDELAVA OE/ONS

→
REGRESNI ZAHTEVEK DRŽAVE DO DROE/NSN

Proizvajalci podatke o dani E in NS na trg sporočijo DROE (pogodbeni odnos)

↓
DROE se do 31.3. dogovorijo o deležih DA → **IZVAJANJE SISTEMA ZA VSO OE**

NE

↓
DROE ministrstvu sporočijo podatke o dani E na trg (poročilo, preteklo leto)

↓
MINISTRSTVO izračun deležev

↓
IZVAJANJE SISTEMA ZA VSO OE → ČE NE

→
INTERVENTNI ZAKON

Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo

Uredba o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi nastajanja odpadne embalaže

Uredba o ravnanju z odpadnimi nagrobnimi svečami

- Znižanje praga 15 ton za obveznost plačila embalažnine proizvajalcev
- Sporočanje podatkov proizvajalcev DROE o dani embalaži na trg
- Določitev deležev in izpolnjevanje ravnanja z nastalo odpadno embalažo
- Določitev strukture stroškov proizvajalcem embalaže za kritje stroškov ravnanja z odpadno embalažo - uveljavljanje načela razširjene odgovornosti proizvajalca
- Finančni nadzor

Sistemske spremembe EPR sistema

Zakonska in podzakonske ureditve EPR s prenosom direktiv odpadkovnega svežnja (maj 2018)

- ❖ Direktiva o spremembi Direktive 2008/98/ES o odpadkih
- ❖ Direktiva o spremembi direktiv 2000/53/ES o izrabljenih vozilih, 2006/66/ES o baterijah in akumulatorjih ter odpadnih baterijah in akumulatorjih ter 2012/19/EU o odpadni električni in elektronski opremi
- ❖ Direktiva o spremembi Direktive 1999/31/ES o odlaganju odpadkov na odlagališčih
- ❖ Direktiva o spremembi Direktive 94/62/ES o embalaži in odpadni embalaži

8a. člen

Splošne minimalne zahteve za razširjeno odgovornosti proizvajalcev

DČ morajo:

- na jasen način določiti vloge in odgovornosti vseh zadevnih udeleženih akterjev.
- opredeliti merljive cilje ravnanja z odpadki, vsaj količinske cilje iz direktiv + druge kvantitativne in/ali kvalitativne cilje v ROP.
- vzpostaviti sistem poročanja za zbiranje podatkov o izdelkih, danih na trg, ter o zbiranju in predelavi odpadkov (tokovi odpadnih materialov).
- zagotoviti enako obravnavo ne glede na izvor in velikost proizvodov, brez nalaganja nesorazmernega upravnega bremena proizvajalcem, vključno z malimi in srednjimi podjetji z majhnimi količinami proizvodov.
- informacije javnosti o razpoložljivih sistemih zbiranja odpadkov in preprečevanju nastajanja odpadkov (CPU, sistem za vračanje, zbiranje, preprečevanje smetenja) in vzpodbuda imetnikom odpadkov za pravilno ravnanje z odpadki.

8a. člen

Splošne minimalne zahteve za ROP

3. Vsak proizvajalec proizvodov ali organizacija, ki izvaja obveznosti ROP v imenu proizvajalcev proizvodov mora imeti:

- (a) jasno določeno območje delovanja z vidika geografske pokritosti
- (b) zagotavlja ustrezno razpoložljivost sistemov za zbiranje odpadkov na območjih iz točke (a);
- (c) ima na voljo potrebna finančna sredstva ali finančna in organizacijska sredstva za izpolnitev svojih obveznosti ROP;
- (d) ima vzpostavljene ustrezne mehanizme samonadzora, ki jih po potrebi dopolnjujejo redni neodvisni pregledi za presojo:
 - (i) njegovega finančnega poslovanja,
 - (ii) kakovosti podatkov;
- (e) javno objavi informacije o izpolnjevanju ciljev ravnanja z odpadki in v primeru skupinskega izpolnjevanja obveznosti ROP, tudi informacije o:
 - (i) svojih lastnikih in članih;
 - (ii) finančnih prispevkih proizvajalcev proizvodov na prodano enoto ali tono proizvoda, danega na trg, in postopku izbora izvajalcev ravnanja z odpadki.
 - (iii)

8a. člen

Splošne minimalne zahteve za ROP

4. (a) finančni prispevki (stroški) posameznega proizvajalca proizvoda morajo kriti:
- stroške ločenega zbiranja *odpadkov in poznejšega prevoza* in obdelav, **ob upoštevanju prihodkov iz ponovne uporabe, prodaje sekundarnih surovin iz njegovih proizvodov in iz nevrnjenih kavcij;**
 - informiranje imetnikov odpadkov v skladu z odstavkom 2,
 - za zbiranja in sporočanja podatkov v skladu s točko (c) odstavka 1;
- Ta točka se ne uporablja za sisteme razširjene odgovornosti proizvajalca, določene v skladu z direktivami 2000/53/ES, 2006/66/ES ali 2012/19/EU;***
- (b) Uravnava stroškov z *upoštevanjem trajnosti, popravljivosti, ponovne uporabljivosti in reciklabilnosti ter vsebnost nevarnih snovi (na podlagi harmoniziranih meril, kadar so na voljo in da se zagotovi nemoteno delovanje notranjega trga).*
- (c) *ne presegajo stroškov, ki so potrebni za zagotavljanje storitev ravnanja z odpadki na stroškovno učinkovit način. Ti stroški se določijo na pregleden način med zadevnimi akterji.*

8a. člen

Splošne minimalne zahteve za ROP

Odstopanja od delitve stroškov - proizvajalci proizvodov krijejo :

- (i) vsaj 80 % potrebnih stroškov (zakonodajni akti Unije),
- (ii) vsaj 80 % potrebnih stroškov (na dan ali po datumu uveljavitve direktive),
- (iii) vsaj 50 % potrebnih stroškov (pred datumom začetka veljavnosti te direktive).

in pod pogojem, da preostale stroške nosijo izvirni povzročitelji odpadkov ali distributerji.

8a. člen

Splošne minimalne zahteve za ROP

5. Prodaja na daljavo

Pooblaščen zastopnik za izpolnjevanje obveznosti ROP.

V primeru več organizacij skupinskega izpolnjevanja ROP – imenovanje neodvisnega organa za nadzor nad obveznostmi ROP.

6. Redni dialog med akterji

7. Skladnost ROP **do 54 mesecev** po datumu začetka veljavnosti te direktive o spremembi.

8. *Zagotavljanje informacij javnosti v skladu s tem členom ne posega v varovanje zaupnosti poslovno občutljivih informacij v skladu z ustreznim pravom Unije in nacionalnim pravom.*

Aktualna problematika (3/6)

Aktualna problematika (4/6)

- **izboljšanje poročanja in analiza podatkov**
- **izboljšanje kakovosti ločenega zbiranja odpadkov**
- **uspešen prenos paketa odpadkov novih direktiv**
- **uspešno sprejetje in izvajanje novega Zakona o varstvu okolja**
- **ozaveščanje**

Aktualna problematika (5/6)

Strategija za plastiko

- **2030 vsa plastična embalaža reciklabilna,**
- **2030 55 % plastična embalaža reciklirana,**
- **boljše ločeno zbiranje,**
- **nove smernice o ločenem zbiranju in sortiranju odpadkov,**
- **standard kakovosti za sortirane plastične odpadke,**
- **4x več infrastrukture za recikliranje,**
- **inovativni materiali in alternativne surovine za proizvodnjo plastike, zasnova proizvodov,**
- **tesno sodelovanje kemijske industrije, proizvodnje in predelovalcev.**

Aktualna problematika (6/6)

	Zmanjšanje porabe	Tržna omejitev	Zahteva glede zasnovne proizvodov	Zahteve za označevanje	Razširjena odgovornost proizvajalca	Cilj glede ločenega zbiranja	Ukrepi ozaveščanja
Posode za živila	X				X		X
Lončki za pijačo	X				X		X
Vatirane palčke		X					
Jedilni pribor, krožniki, mešalne palčke, slamice		X					
Palčke za balone		X					
Baloni				X	X		X
Zavitki in ovoji					X		X
Vsebniki za pijačo, njihovi pokrovčki in zamaški			X		X		X
– plastenke za pijačo			X		X	X	X
Filteri za tobakne izdelke					X		X
Higienski izdelki: – vlažilni robčki				X	X		X
– higijenski vložki				X			X
Lahke plastične nosilne vreče					X		X
Ribolovno orodje					X		X

Predlog Direktive o vplivu nekaterih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo na okolje

Predvidene zakonodajne spremembe:

- **Interventni zakon/Uredbe OE, ONS, dajatvena**
- **ZVO-2**
- **Uredba o javni službi obdelave komunalnih odpadkov**
- **Uredba o skladiščenju trdnih gorljivih odpadkov na prostem**
- **Uredba OEEO in dajatvena uredba**
- **Uredba o izvajanju Uredbe o recikliranju ladij**
- **Zakonodajni paket Direktiv-krožno gospodarstvo/odpadki**

Imam svojo VRECKO

Vpliv na življenje živali

Živali plastične nosilne vrečke zamenjujejo za hrano.

Delci mikroplastike se prenašajo po prehranjevalni verigi.

Vsako vrečko večkrat uporabim!

Odsluženo plastično nosilno vrečko odvržem v zabojnik za odpadno embalažo.

KAMPANJA O VPLIVU PREVIDNE POKROŠJE NA REKI PLASTIČNIH NOSILNIH VREČEK NA OKOLJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIŠTVO, GOZDARSTVO IN POKLIČNO
ZAVESTIŠKO SPOLEČNOST

Črna Republika Slovenija za okolje

Ministrstvo

10000 Ministrstvo za okolje in prostor - Območje Ljubljane - Območje Ljubljane 10000 - 10000

Imam svojo VRECKO

Imam možnost izbire, zato prinesem **SVOJO VREČKO!**
Vsako vrečko **VEČKRAT UPORABIM.**

Kaj lahko storim danes?

TRGOVINA

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

ALI JE SISTEM RAVNANJA Z EMBALAŽO IN ODPADNO EMBALAŽO ZAŠEL V SLEPO ULICO?

Goran Ambrož, član GIZ Skupne sheme, vodja DROE Dinos

REC ♻️ 2018
KONFERENCA RECIKLAŽNE INDUSTRIJE

Ravnanje z odpadki
v primežu
okoljske zakonodaje

ALI JE RAVNANJE Z EMBALAŽO IN ODPADNO EMBALAŽO ZAŠLO V SLEPO ULICO?

Rimske Toplice, 18.10.2018

Goran Ambrož, Dinos d.d.

ZAKAJ SLEPA ULICA?

Gospodarska
zbornica
Slovenije
Selekcija zbiratelcev in
predelovalcev kovinskih
in nekovinskih odpadkov

- Mediji so spet polni posnetkov nakopičene embalaže pri komunalnih podjetjih.
- Vsa leta do sedaj se v zadnjem kvartalu leta soočamo z neprevzetimi količinami MKOE na IJS.
- Vsa leta do sedaj smo tako IJS kot DROE opozarjali MOP na težave in podajali predloge, tudi skozi razne komisije, delovne skupine, itd.
- Lani januarja je ZKG zagrozila celo s protestnim shodom.
- Letos januarja pa je Upravno sodišče RS pritrnilo DROE Interseroh in s sodbo odločilo, da so dolžni prevzeti toliko OE, kot so je na trg dali njihovi zavezanci, torej podjetja, ki dajo na trg več kot 15 t embalaže.
- V skladu s to sodbo smo se DROE, članice GIZ – skupne sheme, odločile, da bomo v skladu z našimi OVD-ji pri IJS prevzele količine KOE, za katere imamo sklenjene pogodbe z zavezanci.
- Maja letos smo GIZ-skupne sheme MOP opozorili na situacijo, ki jo danes spremljamo po TV.
- Junija je ARSO poslalo DROE nova OVD, v katerih nam je bilo naloženo, da moramo prevzeti VSO zbrano KOE (pritožba ne zadrži izvršbe). Sledile so pritožbe DROE.
- Avgusta je ARSO odpravil izdane OVD, zaradi proceduralne napake.
- Septembra je okoljska inšpekcija opravila preglede DROE, na katerih inšpektorji niso ugotovili kršitev.
- Medtem pa se količine KOE pri IJS kopičijo in MOP sprejema interventni zakon.

GLAVNE TEŽAVE

Gospodarska
zbornica
Slovenije
Selekcija zbiratelcev in
predelovalcev kovinskih
in nekovinskih odpadkov

1. V sistem ni vključena vsa embalaža
2. Način določanja deležev prevzemanja
3. Ugotavljanje količin
4. Ugotavljanje kakovosti

1. V SISTEM NI VKLJUČENA VSA EMBALAŽA

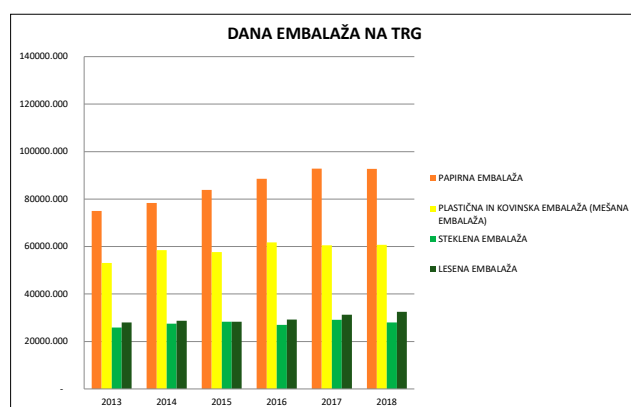
OPIS TEŽAV

- V trenutni ureditvi je v Sloveniji veliko manjših podjetij, ki zaradi določene meje 15 t ne prispevajo nič v sistem ravnanja z odpadno embalažo oziroma je celoten sistem dejansko breme podjetij, ki dajo na trg več kot 15 t embalaže.
- Vso blago, ki ga fizične osebe kupujemo v tujini (npr. IKEA) ali ga naročimo iz tujine preko spleta (npr. Amazon), je zavito v embalažo, ki jo zavržemo v domač koš.
- MOP do današnjega dne nima podatka, koliko embalaže ni vključeno v sistem.
- Računsko sodišče je ocenilo, da ni vključeno v sistem kar več kot 53 % zbrane odpadne embalaže.
- Zaradi omenjenega moramo DROE za vsako tono plastične in kovinske embalaže dane na trg, na komunalah pobrati 1,53 t mešane komunalne embalaže.

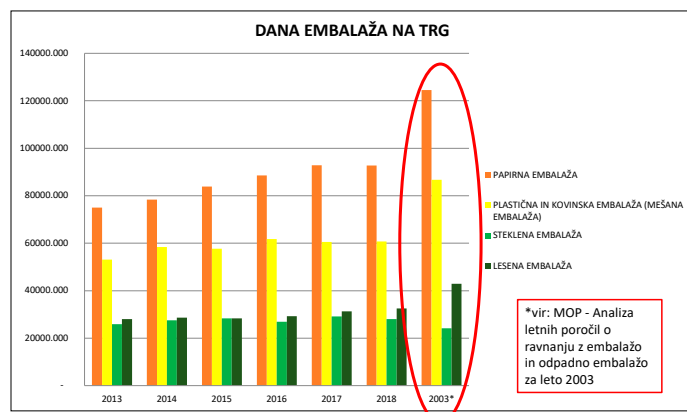
PREDLAGANE REŠITVE

1. Zavezanec za plačilo embalažnine bi moralo biti vsako podjetje, ki daje na trg več kot 500 kg embalaže na leto in ne 15 ton, kot velja sedaj.

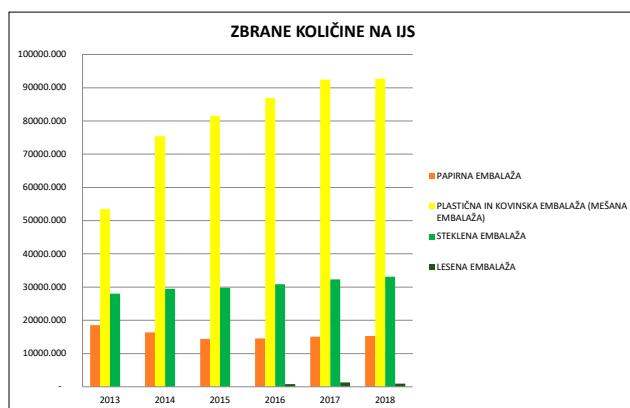
1. V SISTEM NI VKLJUČENA VSA EMBALAŽA

1. V SISTEM NI VKLJUČENA VSA EMBALAŽA

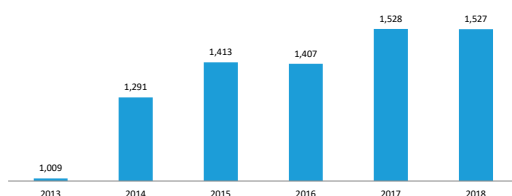

1. V SISTEM NI VKLJUČENA VSA EMBALAŽA

1. V SISTEM NI VKLJUČENA VSA EMBALAŽA

**RAZMERJE ZBRANO NA IJS / DANO NA TRG
MEŠANA ODPADNA EMBALAŽA
(PLASTIČNA IN KOVINSKA EMBALAŽA)**

2. NAČIN DOLOČANJA DELEŽEV

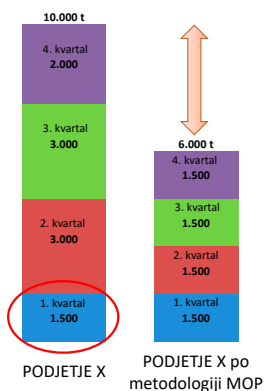
OPIS TEŽAV

- MOP pri določanju deležev prevzemanja odpadne embalaže DROE pri IJS sedaj upošteva le količine embalaže, ki jo dajo ZAVEZANCI na trg **v prvem kvartalu leta**.
- Pri poročanju o količini embalaže, dane na trg, prihaja do napak, največkrat iz strani zavezancev. Posledice npr. tipkarske napake so lahko za posamezno DROE tudi 100.000 €. MOP poročanih količin ni dalo družbam v preverbo, zdaj pa za te napake sploh ne slišati, DROE pa se na sklep Vlade ne moremo pritožiti.
- Obstaja možnost, da prihaja pri poročanju celo do manipulacij iz strani zavezancev ali/in DROE, saj so prav poročane količine dane embalaže na trg za 1. kvartal osnova za določitev deležev DROE, s tem pa tudi celoletnih obveznosti DROE za prevzem KOE pri IJS.

PREDLAGANE REŠITVE

1. MOP bi pri izračunu deležev moralo **upoštevati celoletne količine embalaže**, ki jo dajo zavezanci na trg.
2. MOP mora dati **družbam v pregled količine**, ki so jih poročali zavezanci, preden pošlje sklep na Vlado.
3. MOP bi morale delati **kvartalne izravnave**, s katerimi bi odpravili težave, do katerih v največji meri prihaja zaradi napak pri poročanju zavezancev.

2. NAČIN DOLOČANJA DELEŽEV

Pojasnilo na primeru:

Podjetje X da v promet letno 10.000 t embalaže.

Uredba določa, da se deleži prevzemanja OE pri IJS izračunavajo na podlagi količin embalaže, ki jo dajo zavezanici na trg v 1. kvartalu.

Zaradi takšne metodologije MOP za podjetje X izračuna, kot da bo podjetje X dalo na trg 6.000 t in ne 10.000 t. In tako Družbi, s katero je podjetje X sklenilo pogodbo za ravnanje z OE, MOP določi delež in z njim tudi obveznost, kot če bi podjetje X dalo na trg 6.000 t in ne 10.000 t embalaže.

Kje bo končalo preostalih 4.000 t OE??

3. UGOTAVLJANJE KOLIČIN

OPIS TEŽAV

- Kar nekaj IJS ni opremljeno s cestnimi tehtnicami in sploh ne tehtajo KOE, ki jo prevzamejo pri gospodinjstvih. Količine izkazujejo tako, da kličejo DROE, da jim sporočimo koliko smo natehtali.
- Še več IJS ne tehta KOE na vhodu, ampak samo na izhodu (zaradi vlage ali??).
- Kar nekaj IJS spreminja podatke o zbranih količinah KOE za nazaj!
- Količine zbrane MKOE iz leta v leto rastejo, v zadnjih 5 letih so zrastle za 73%!!
- Količine pridobljene na tak način, so osnova DROE-tom za izračunavanje stroškov embalažnin za zavezanca.

PREDLAGANE REŠITVE

1. Potrebno je vzpostaviti **enoten, transparenten in nadziran sistem ugotavljanja količin** KOE (zbrane, predane, predelane).

4. UGOTAVLJANJE KAKOVOSTI

4. UGOTAVLJANJE KAKOVOSTI

OPIS TEŽAV

- Med MKOE je tudi do 30 % odpadkov, ki niso odpadna embalaža (sistemska napaka!).
- G. Sebastijan Zupanc, direktor Zbornice Komunalnega Gospodarstva, je na konferenci komunalnega gospodarstva med drugim izjavil: Mešani komunalni odpadki in mešana komunalna embalaža sta se nekako prepletla in se ju skoraj ne da ločiti. Kvaliteta ločeno zbranih frakcij je slabša kot je bila v preteklosti.
- Ga. Jana Miklavčič, vodja sektorja za odpadke na MOP, je na isti konferenci povedala: Kakovost vsebine rumenih zabojnikov je slaba. V njih je do 30 % neembalažnih odpadkov.

4. UGOTAVLJANJE KAKOVOSTI

IZVIRNI GREH: KOMUNALNA EMBALAŽA - NEKOMUNALNA EMBALAŽA

- Kaj je KOE in kaj je NKOE?
- Kje nastaja?
- Kako jo ločimo?
- Kako jo zbiramo?
- Kdo je odgovoren za ravnanje?
- Sistem pozna delitev na prodajno, skupinsko in transportno embalažo.
- Prodajna embalaža bi naj predstavljala KOE.
- Skupinska in transportna embalaža pa bi naj predstavljala NKOE.
- Težava je v tem, da ugotavljamo primere, ko je lahko prodajna embalaža hkrati tudi transportna in obratno.
- Ker ni jasne ločnice med prodajno, skupinsko in transportno embalažo, tudi ni jasne ločnice med KOE in NKOE.
 - Kavni lonček je prodajna embalaža in sodi med KOE, zato ga je potrebno predati IJS.
 - 200 l kovinski sod za olje je prodajna in hkrati transportna embalaža in sodi med NKOE, zato ga IJS ne sme prevzeti. Za NKOE mora poskrbeti trg.

4. UGOTAVLJANJE KAKOVOSTI

PREDLAGANE REŠITVE

1. Potrebno je vzpostaviti **enoten, transparenten in nadziran sistem ugotavljanja kakovosti** ločeno zbrane KOE pri gospodinjstvih oz. povzročiteljih, kakor tudi na dvoriščih IJS.
2. Določiti je potrebno jasne in merljive **standarde ali normative kakovosti KOE in NKOE**.
3. Komunalna podjetja bi morala imeti pooblastila in dolžnost **nadzirati kakovost** ločeno zbrane KOE **pri gospodinjstvih**, inšpektorat pa bi moral nadzirati kakovost ločeno zbrane KOE **na dvoriščih komunalnih podjetij**.
4. **Komunalna podjetja prevzamejo vse stroške**, ki nastanejo DROE pri ravnanju **z odpadki** med KOE, **ki niso odpadna embalaža** (sistemska napaka).
5. Potrebno je narediti **jasno ločnico med KOE in NKOE**. Za razvrščanje med KOE in NKOE ter med prodajno, skupinsko in transportno embalažo, je potrebno v soglasju z zavezanci določiti fiksne deleže KOE in NKOE po dejavnostih, kot npr.:
 - v proizvodni dejavnosti se določi višji % NKOE (OE konča na dvorišču zavezanca) in nižji % KOE.
 - v trgovski in prehrabeni pa se določi višji % KOE (OE konča v gospodinjstvih) in nižji % NKOE.

4. UGOTAVLJANJE KAKOVOSTI

PREDLAGANE REŠITVE

Ali bi sistem ravnanja z odpadno embalažo deloval bolje v primeru ločitve na dva dela:

1. KOE, ki nastaja pri gospodinjstvih - pristojnost IJS.
2. NKOE, ki pretežno nastaja v gospodarstvu – tržna dejavnost.

5. PREDVIDENE REŠITVE INTERVENTNEGA ZAKONA

- Ne rešuje ključnih težav
- Odpira vrsto drugih dilem in podvprašanj
- Ali gre res za interventni zakon ali za nek predpis, ki v veliko točkah posega v Uredbo EOE?
- Ali bo ta predpis nadrejen Uredbi EOE?
- Glede na to, da bo ta zakon kar zaobšel Zakon o javnih naročilih, čeprav je MOP ocenilo stroške na 3,6 mio €, nas zanima kje so meje stroškov, ki jih bo izbran izvajalec zaračunal MOP, MOP pa družbam?

5. PREDVIDENE REŠITVE INTERVENTNEGA ZAKONA

SKLADIŠČENJE

1. Na nekaterih komunalah ni več prostora za prevzem nobenih odpadkov in očitno tudi ne bo prostora, da bi ločeno skladiščili neprevzeto KOE in KOE, ki bo sproti prihajala od gospodinjstev, kot je zamišljeno v predlogu zakona.
2. Ali je v Sloveniji na razpolago ustrezen prostor za skladiščenje nakopičene neprevzete odpadne embalaže?

5. PREDVIDENE REŠITVE INTERVENTNEGA ZAKONA

KOLIČINE

1. Kateri DROE bo MOP izstavilo račun za neprevzete količine KOE iz preteklih let?
2. V predlogu zakona je predvideno, da bo inšpektorat ugotavljal okvirne količine neprevzete KOE – kaj pomeni okvirne količine?
3. Na kak način bo inšpektor določil neprevzete količine vsake posamezne DROE?
4. Na kak način bo inšpektor ugotovil količine KOE pri IJS, ki ne tehtajo?
5. Prihaja zima in na kupe KOE bo padel dež in sneg. Če bo inšpektorat ocenil, da je pri IJS skladiščenih 9.000 t KOE, jih bo s snegom vred naenkrat 10.000 t ali še več.
6. Pri izboru izvajalca za prevzem KOE bi bilo potrebno določiti njegove razpoložljive kapacitete za predelavo in čas, v katerem bo moral KOE prevzeti.

5. PREDVIDENE REŠITVE INTERVENTNEGA ZAKONA

KVALITETA

1. DROE nismo dolžni prevzeti odpadkov, ki niso odpadna embalaža, niti nimamo OVD za takšne odpadke.
2. Kako bo ukrepal inšpektorat, ko bo na kupih KOE zagledal odpadke, ki niso KOE?
3. Potrebno je določiti način ugotavljanja količin in kakovosti ter nadzor!

5. PREDVIDENE REŠITVE INTERVENTNEGA ZAKONA

OBVEZNOSTI IN STROŠKI

1. V točki 4.3 je zapisano, da predlagani zakon ne prinaša novih oz. dodatnih obveznosti, ki bi bremenile gospodarstvo. A nismo DROE podaljšana roka gospodarstva? A nekontrolirano povečevanje količin zbrane KOE ne bodo bremenile gospodarstva?
2. 3.odstavek 7.člena govori o preveč plačanih obveznostih DROE do države. Prosim za pojasnilo.
3. MOP v predlaganem zakonu ponovno nalaga DROE-tom prevzem vse zbrane KOE, torej 92.700 t MKOE, kolikor so je napovedali IJS, hkrati pa predpisuje, da lahko DROE-ti pri izračunih embalažnin, upoštevamo le količine, ki jih dajo na trg vsi zavezanci, torej cca. 60.700 t (1.odstavek, 10.člena).
4. V predlaganem zakonu ni določila, da bi pri določanju deležev prevzemanja KOE morali upoštevati celoletno količino embalaže, ki jo dajo zavezanci na trg in ne samo količin, ki jih dajo zavezanci na trg v prvem kvartalu.
5. Ga. Jana Miklavčič, MOP, je na konferenci ZKG povedala, da po 8 mesecih zbiranja podatkov o »potencialnih zavezancih«, ki dajo na trg manj kot 15 t embalaže, v MOP ugotavljajo, da ne bodo dobili uporabnih podatkov.
6. 6.odstavek 10.člena določa, da moramo DROE iskati osebe, ki niso vključene v sistem, pa bi morale biti. In kaj potem? Jim kar vseh 6 DROE izstavi račun? Za kakšne količine pa?

ŽELIMO BITI **DEL REŠITVE** IN NE DEL PROBLEMA!

Rimske Toplice, 18.10.2018

Goran Ambrož, Dinos d.d.

IZZIVI RAVNANJA Z EMBALAŽO – Nova EU zakonodaja s poudarkom na razširjeni proizvajalčevi odgovornosti

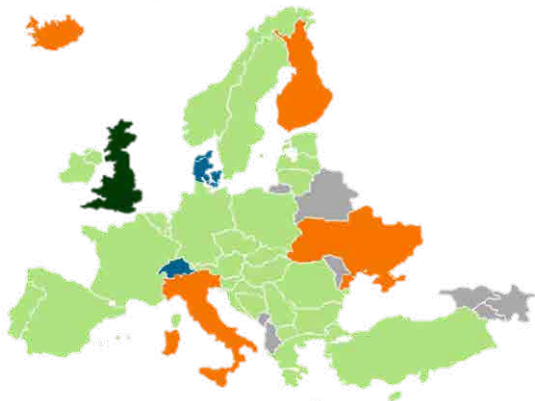
SREČKO BUKOVEC, Slopak d.o.o.

5. Konferenca REC 2018
Ravnanje z odpadki v primežu okoljske
zakonodaje

Mednarodna vpetost družbe Slopak

- Slopak je član mednarodnih organizacij:

Kaj je razširjena proizvajalčeva odgovornost - EPR?

OECD

„pristop k **okoljski** politiki, kjer je odgovornost proizvajalca za izdelek razširjena do faze življenjskega kroga izdelka po njegovi uporabi”

WFD

„sklop ukrepov, ki jih sprejmejo države članice, da zagotovijo, da proizvajalci proizvodov nosijo finančno odgovornost ali finančno in organizacijsko odgovornost za ravnanje v fazi odpadkov v življenjskem ciklu proizvoda.“

CILJI

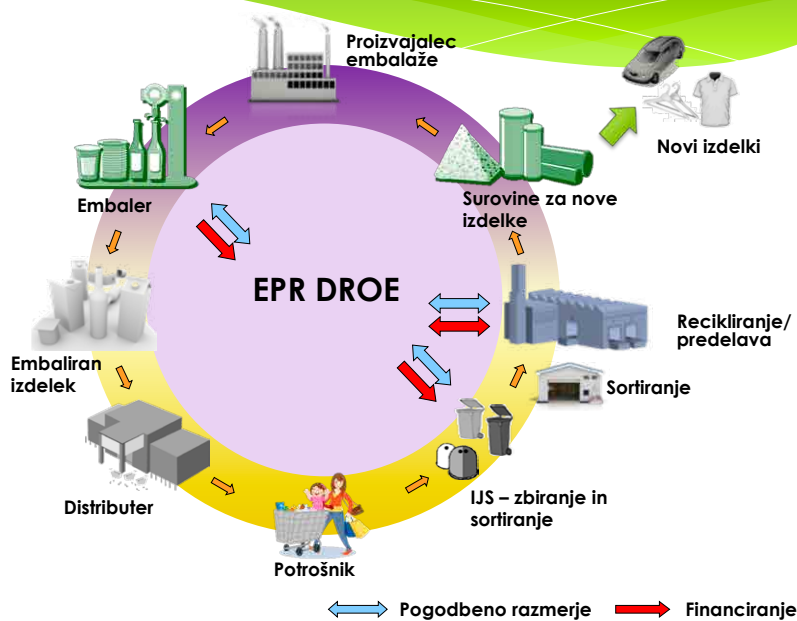
- ✓ Prenos odgovornosti proti proizvajalcu;
- ✓ Zagotavljanje spodbud za eko-dizajn;

WFD

Sheme razširjene proizvajalčeve odgovornosti tvorijo ključen del učinkovitega ravnanja z odpadki.

Vloga EPR v krožnem gospodarstvu

Organizacijska **IN** finančna odgovornost

Od linearnega gospodarstva ...

Vir: Evropska komisija

SLOPAK
ZIVIMO Z OKOLJEM.

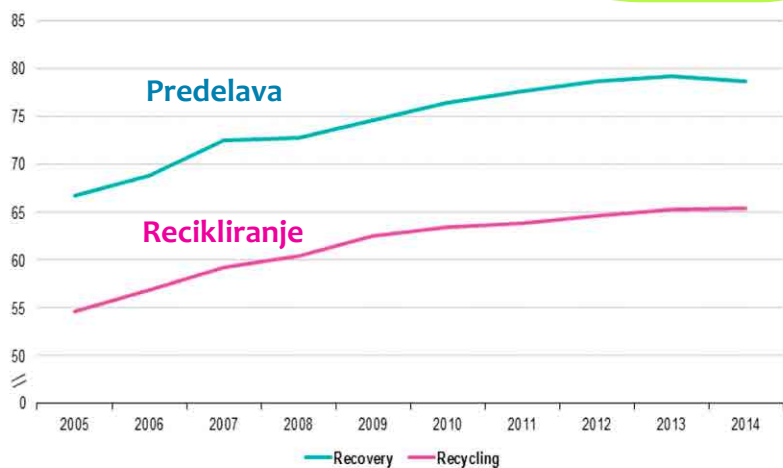
... h krožnemu gospodarstvu

Vir: Evropska komisija

SLOPAK
ZIVIMO Z OKOLJEM.

Razvoj ciljev recikliranja in predelave OE, EU-27, 2005–2014

Note: for reasons of comparison, EU-27 data are also shown for 2012 to 2014, although EU-28 data are available; data for the EU-27 aggregate have been estimated by Eurostat.

CEP: Paket krožnega gospodarstva

Zakonodajni predlogi glede odpadkov

Povezava med izdelki, kemikalijami in odpadkovno zakonodajo

Standardi kvalitete za sekundarne surovine (še posebej plastika)

Strategija glede plastike

Eko dizajn – prilagojene cene - Smernice glede oblikovanja

Circular Economy Action Plan – 54 planiranih aktivnosti (85% že realiziranih)

SLOPAK
ZIVIMO Z OKOLJEM.

CEP: Paket krožnega gospodarstva

- ✓ **Vključene dopolnjene zakonodajne rešitve o odpadkih** za spodbujanje prehoda h krožnemu gospodarstvu, ki bo okrepilo konkurenčnost Evrope na globalni ravni, olajšalo trajnostno gospodarsko rast in proizvedlo nova delovna mesta.
- ✓ **Dopolnjena zakonodaja o odpadkih** določa jasne cilje za zmanjšanje odpadkov in vzpostavlja ambiciozno in dolgoročno pot za ravnanje z odpadki in recikliranje.

SLOPAK
ZIVIMO Z OKOLJEM.

Zakaj je krožno gospodarstvo dobro za Evropo?

- Krožno gospodarstvo je nujno potrebno:
 - do leta 2050 bo na svetu **9 milijard** prebivalcev (?)
 - Evropa izgublja **95%** vrednosti materialov in energije
 - Evropa je 100% uvozno odvisna na 10 od 17 strateških surovinah (platina, antimon, redke zemlje, titan,...)-nove tehnologije!
 - od leta 1950 je bilo proizvedenih **8,3 milijard** ton plastičnih odpadkov, ki so večinoma bili odloženi ali so končali v naravi
- Krožno gospodarstvo lahko ključno vpliva na delovna mesta in prehranjevanje:
 - do leta 2030 naj bi ustvarilo **180.000 delovnih mest**, dolgoročno **2 milijona**

SLOPAK
ZIVIMO Z OKOLJEM.

Zakaj je krožno gospodarstvo dobro za Evropo?

- 10.000 ton odpadkov ustvari **1 delovno mesto**, če jih sežgemo/odložimo in **40-100 delovnih mest**, če jih recikliramo
- na leto naj bi prihranili **72 milijard €** stroškov ravnanja z odpadki
- Krožno gospodarstvo lahko privede do postopnega zmanjšanja količine CO₂ v višini 3,6 mlrd ton

- **CILJ EK: Z novimi Direktivami želi EK vzpodbuditi CO₂ nevtralno, surovinsko učinkovito reindustrializacijo Evrope**

SLOPAK
ZIVIMO Z OKOLJEM.

Ključne točke WFD

- **Cilj recikliranja 60% komunalnih odpadkov do leta 2030;**
- **Cilj recikliranja 70% odpadne embalaže do leta 2030;**
- Zavezujoč cilj za **zmanjšanje odlaganja na max. 10% komunalnih odpadkov** do leta 2030;
- Prepoved odlaganja ločeno zbranih odpadkov;
- Promocija ekonomskih orodij za odvrčanje od odlaganja;
- Poenostavljene in izboljšane definicije in usklajene metode izračunavanja deležev recikliranja v celotni EU;
- Konkretni ukrepi za **promocijo ponovne uporabe in spodbujanje gospodarske simbioze** – spreminjanje “odpadka” neke industrije v surovino za drugo;
- Ekonomske spodbude za proizvajalce za **bolj zelene izdelke** in podpiranje shem za predelavo in recikliranje (npr. za embalažo, baterije, EEO, vozila).

EPR in nova odpadkovna zakonodaja

Izzivi in priložnosti

EPR na splošno,
minimalne zahteve

Višji cilji

Kalkulacije recikliranja

Usklajevanje podatkov
in poročanja

Zgodnji sistem
opozarjanja

Definicije

Dopolnitev odpadkovne zakonodaje:

kakšna je vloga EPR?

- Nova odpadkovna zakonodaja je priložnost za uskladitev pravila EPR v celotni EU - **zahteve MNC za harmonizacijo**.
- Minimalne zahteve za EPR (Direktiva o odpadkih, Člen 8a) se nanašajo na:
 - Določitev vlog in odgovornosti
 - Vzpostavitev sistema poročanja in zagotavljanja transparentnosti informacij
 - Kritje stroškov (zaprt seznam)
 - Določanje cen
 - Spodbude za vključenost v sisteme ločenega zbiranja
 - Okvir za nadzor in izvrševanje (vključno z mehanizmom samokontrole)

SLOPAK
ZIVIMO Z OKOLJEM.

WFD, člen 8a: Splošne zahteve za razširjeno odgovornost proizvajalca

Države članice morajo:

- jasno opredeliti vloge in odgovornosti deležnikov v verigi
- določiti merljive cilje ravnanja z odpadki
- vzpostaviti sistem poročanja za zbiranje podatkov o izdelkih, ki jih proizvajalci dajejo na trg ter o njihovem zbiranju in predelavi
- zagotovijo **enako in nediskriminatorno obravnavo** proizvajalcev ne glede na to, če so mala in srednje velika podjetja
- obveščati javnost o sistemih za zbiranje odpadkov in preprečevanju smetenja.

Člen 8a: Minimalne zahteve za sheme razširjene odgovornosti proizvajalca

Vsaka DROE/ EPR sistem mora:

- jasno določiti **območje delovanja** (geografska pokritost, izdelki, materiali);
- imeti na voljo **potrebna organizacijska in finančna sredstva** za izpolnitev svojih EPR obveznosti;
- ima vzpostavljene ustrezne **mehanizme samonadzora** za presojo finančnega poslovanja, točnost podatkov, ki jih dopolnjujejo neodvisni pregledi za presojo;
- javno objavi informacije o:
 - svojih **lastnikih** in **zavezancih**;
 - finančnih prispevkih proizvajalcev (**cenik**);
 - postopku izbora izvajalcev ravnanja z odpadki (**pravila izvajanja tenderjev**).

Člen 8a: Splošne zahteve za sheme razširjene odgovornosti proizvajalca

Finančni prispevki morajo:

- pokriti celotne stroške ravnanja z odpadki za izdelke, ki so dani na trg EU, vključno s:
 - stroški ločenega zbiranja odpadkov, sortiranja in druge obdelave, ki je potrebna za izpolnjevanje ciljev ob upoštevanju prihodkov iz prodaje sekundarnih surovin iz njegovih proizvodov;
 - stroški zagotavljanja ustreznih informacij potrošnikom
 - stroški zbiranja in sporočanja podatkov
- biti **eco modulated** (reciklabilnost, ponovna uporaba) - harmonizacija!?
- ne presegajo stroškov, ki so potrebni za zagotavljanje storitev ravnanja z odpadki na stroškovno učinkovit način; ti stroški se določijo na pregleden način med akterji.

Če javna podjetja zagotavljajo storitve, morajo biti pokriti le optimizirani stroški.

Člen 8a: Splošne zahteve za sheme razširjene odgovornosti proizvajalca

Zahteve za izvajanje EPR obveznosti veljajo tudi za internetne ponudnike!

Države članice vzpostavijo ustrezen okvir za spremljanje in izvrševanje, tj. da se embalažnine pravilno uporabljajo in vsi akterji sporočajo pravilne podatke.

V primerih več konkurenčnih DROE, država članica imenuje **neodvisen organ** (agencija, kliring hiša) za nadzor izvajanja EPR.

Država članica zagotovi platformo za redni dialog med deležniki.

Točka merjenja

Enotna metoda preračunavanja:

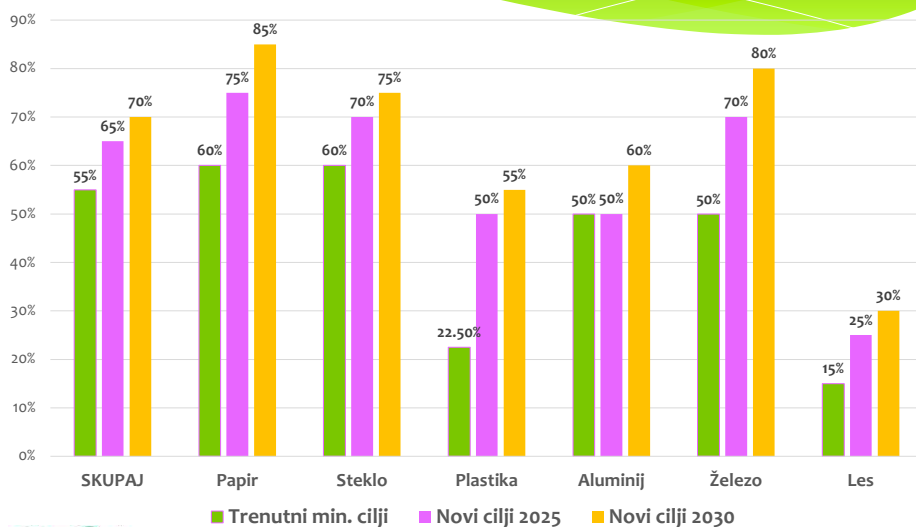
✓ Privzeta metoda: ko odpadna embalaža vstopi v proces recikliranja

✓ Odstopanje: merjenje na izhodu iz kateregakoli postopka sortiranja (Podrobnosti te metode bo določila Komisija v nadaljevanju, vključno z metodo izračunavanja izgub in upoštevanjem povratne embalaže.)

KLJUČNO: med državami se poenoti točka merjenja doseganja ciljev!

SLOPAK
ZIVIMO Z OKOLJEM.

EU cilji recikliranja

SLOPAK
ZIVIMO Z OKOLJEM.

Implementacija: Poročilo zgodnjega obveščanja

Komisija bo v sodelovanju z Evropsko okoljsko agencijo pripravila poročila o napredku pri doseganju ciljev (najkasneje tri leta pred vsakim rokom).

Poročila bodo vsebovala naslednje:

- (a) oceno doseganja ciljev za vsako državo članico;
- (b) seznam držav članic, ki so v nevarnosti za nedoseganje ciljev znotraj ustreznega časovnega obdobja, skupaj z ustreznimi priporočili;
- (c) primeri dobrih praks, ki se uporabljajo v EU, in ki lahko nudijo vodilo k doseganju ciljev.

Objava EK standardov, navodil itd. za čimprejšnjo implementacijo že marca 2019!

CEP: kakšna vloga za EPR?

Ko govorimo o razširjeni proizvajalčevi odgovornosti, Komisija verjame, da EPR lahko:

Zagotovi ekonomske spodbude za podjetja za razvoj bolj trajnostnih izdelkov

Spodbuja oblikovanje za recikliranje

Spodbuja boljši dialog med proizvajalci, lokalnimi oblastmi in reciklerji

Pomaga izboljšati učinkovitost procesa recikliranja

Zmanjša odpadke in smetenje

Strategija glede plastike (januar 2018): cilji

Izboljšati ekonomičnost in kvaliteto recikliranja plastike

- Izboljšati dizajn (dizajn za reciklabilnost) in podpirati inovacije, da bodo izdelki iz plastike lažje reciklirani
- Razširiti in izboljšati ločeno zbiranje plastičnih odpadkov, za zagotovitev kvalitetnih odpadkov za reciklažno industrijo (> 50% do 2030)
- Razširiti in modernizirati kapacitete sortiranja in recikliranja v EU (vključno za plastiko slabe kvalitete)

Omejiti odpadke iz plastike in smetenje

- Preprečiti odpadke iz plastike, še posebej tiste za enkratno uporabo, na kopnem in v morju

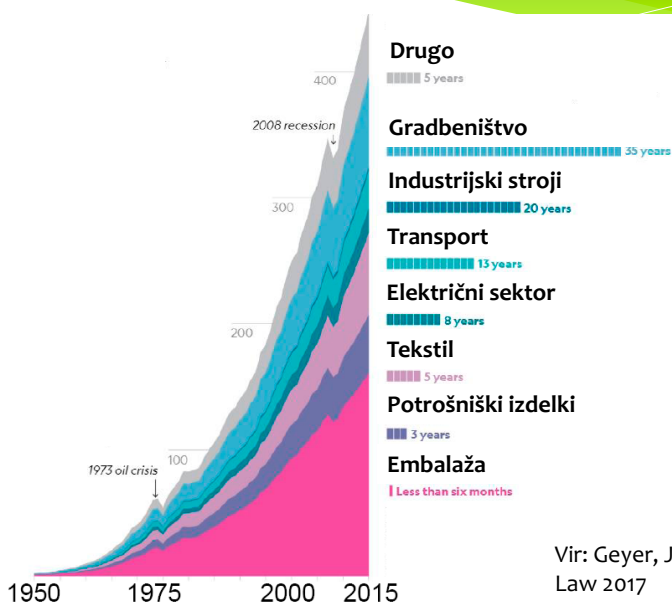
Voditi inovacije in investicije proti krožnim rešitvam

- Financirati dodatne raziskave in inovacije za implementacijo strategije (na voljo EU sredstva!)
- Povečati trg za sekundarne materiale (reciklati)
- Omejiti uporabo substanc, ki negativno vplivajo na reciklažne procese

Uskladiti globalne ukrepe

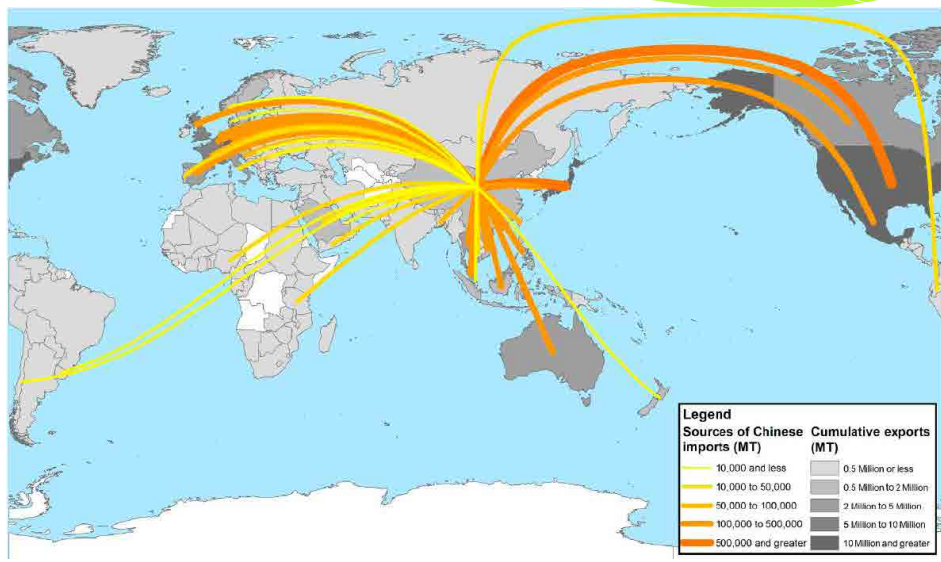
- Razumeti prepoved Kitajske na uvoz določenih vrst odpadkov kot priložnost za EU reciklerje
- Zavezati se k nadaljnjim spodbudam mednarodnih akcij, npr. na ravni OZN

Plastika – globalni izzivi

Plastika – globalni izzivi: izvozne poti

Vir: Brooks, Wang,
Jambeck 2018

Direktiva glede plastičnih izdelkov za enkratno uporabo (v razpravi)

- ✓ **Prepoved uporabe plastike za določene izdelke (vatirane palčke, pribor, krožniki, slamice, palice za balone).** Lončki za pijačo bodo dovoljeni le v primeru, da njihovi pokrovi ostanejo pričvrščeni.
- ✓ **Cilji zmanjšanja porabe:** Države članice bodo morale zmanjšati uporabo plastične embalaže za hrano in lončke za pijačo z določitvijo nacionalnih ciljev zmanjšanja z zagotovitvijo nadomestnih izdelkov ali z njihovim zaračunavanjem;
- ✓ **Obveznosti za proizvajalce:** Proizvajalci bodo soudeleženi pri kritju stroškov ravnanja z odpadki in čiščenja ter ozaveščanja za embalažo za hrano, lončke za pijačo, tobačne izdelke s filtri (cigaretni ogorki), vlažne robčke, balone in lahke plastične vrečke;

SLOPAK
ZIVIMO Z OKOLJEM.

Direktiva glede plastičnih izdelkov za enkratno uporabo

- ✓ **Cilji zbiranja:** Države članice bodo primorane zbrati 90% vseh plastenk za enkratno uporabo do leta 2025;
- ✓ **Zahteve za označevanje:** *papirnate brisače, vlažni robčki in baloni;*
- ✓ **Ukrepi za ozaveščanje:** Glede negativnega vpliva smetenja s plastičnimi izdelki za enkratno uporabo in z ribiškimi mrežami ter o možnostih uporabe sistemov za ponovno uporabo in ravnanja z odpadki.

SLOPAK
ZIVIMO Z OKOLJEM.

Direktiva glede plastičnih izdelkov za enkratno uporabo

Zahteve SUP Direktive- izjemno pomembne za gospodarstvo (plačnike) in DROE (izvajalce):

- DROE so odgovorne za vse SUP artikle, navedene v Anexu (vključno s stroški zbiranja, ...)
- definicija stroškov "smetenja" (litter clean-up costs): zadnja verzija – potrebni stroški za izvedbo teh storitev na stroškovno učinkovit način; EK bo oblikovala navodila za prenos teh stroškov na DROE
- Cilj zbiranja plastenk 90% ?

IZZIV: povezava definicij in ciljev ločenega zbiranja, višine ciljev z veljavnimi WFD, PPWD Direktivami (kolizija, podvajanje, ...)

SLOPAK
ZIVIMO Z OKOLJEM.

Kako narediti uspešen EPR?

- stališče EXPRE in družbe Slopak

- ✓ EPR je **eno od orodij** znotraj celovitega politično-ekonomskega pristopa
- ✓ različni **deležniki** morajo imeti **jasne vloge, brez konflikta interesov!**
- ✓ EPR organizacije bi morale biti **upravljane s strani zavezancev na neprofitni osnovi;**
- ✓ Ključ so uspeha sistema je **osredotočenost na ločeno zbiranje** in infrastrukturo za **prebivalstvo!**

Kako narediti uspešen EPR?

- ✓ **Zagotoviti transparentnost** delovanja in podatkov;
- ✓ Računati embalažnino za pokritje vseh stroškov materialov **na pošten način;**
- ✓ EPR organizacije bi morale nadzorovati uporabo zbrane embalažnine in vplivati na organizacijo infrastrukture, če je potrebno;
- ✓ **Optimizacija embalaže, dizajn za recikliranje, jasna komunikacija in izobraževanje prebivalstva in predstavnikov podjetij** so ključni deli učinkovitega EPR sistema
- ✓ Nenehno **izboljševanje delovanja sistema.**

- Smo v fazi tektonskih premikov na področju ravnanja z odpadki na splošno, posebej z odpadno embalažo v EU.
- V Sloveniji smo v fazi razpada obstoječega sistema ravnanja z OE.
- **IZZIV za vse deležnike, predvsem MOP: vzpostaviti sisteme EPR na pravih temeljih z upoštevanjem dikcij in duha novih Direktiv in slabih izkušenj iz dosedanjega izvajanja.**

Hvala za vašo pozornost!

Slopak d.o.o.
Vodovodna cesta 100, Ljubljana

slopak@slopak.si
01 5600 250

STALIŠČA, RAZMIŠLJANJA IN VIDENJA PROBLEMATIKE RAVNANJA Z ODPADKI NA PODROČJU OEEO

Emil Šehič, direktor ZEOS-a

ZEOS ZEOS, ravnanje z električno in elektronsko opremo, d.o.o.

Stališča, razmišljanja in videnja problematike ravnanja z odpadki na področju OEEO

- Družba ZEOS
- Trenutna situacija na področju ravnanja z e-odpadki
- Zakonodaja z vidika implementacije v praksi
- Zakonodajne usmeritve EU - amandma Direktive o odpadkih 2008/98/EC
- Povzetek

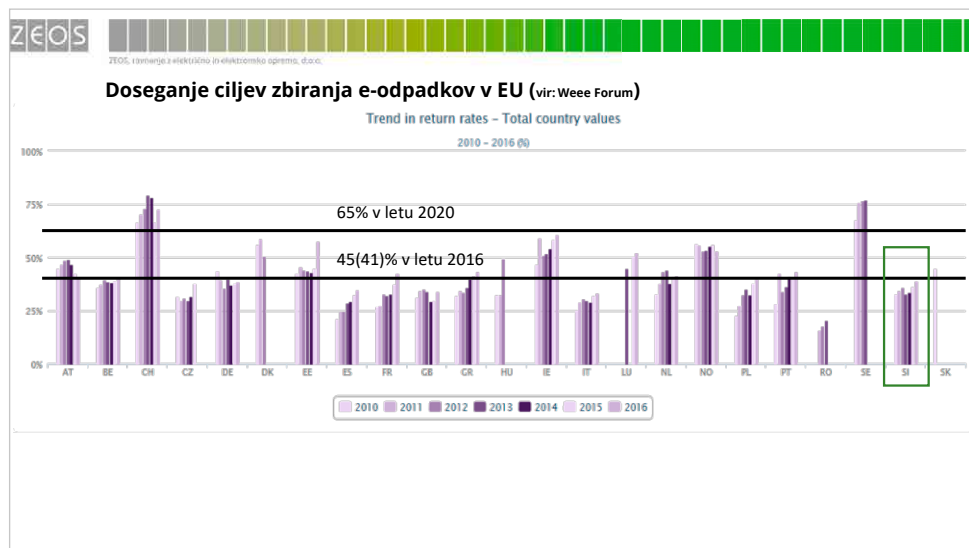
Kontakt: Emil Šehič, direktor
ZEOS d.o.o., Šlandrova 4, Ljubljana
tel.: 01 366 85 42
www.zeos.si
emil.sehic@zeos.si

Rimske Toplice, 18.10.2018

ZEOS ZEOS, ravnanje z električno in elektronsko opremo, d.o.o.

Skupna shema ZEOS

- ❑ Ustanovljena leta 2015 (9 lastnikov)
- ❑ Operativno delovanje od leta 2006 (OEEO, OPBA, ONS)
- ❑ Sedež v Ljubljani
- ❑ Status zbiralca v Šenčurju
- ❑ 4 zaposleni + 2 projekti ozaveščanja + 2 področje sijalk
- ❑ Člani mednarodne organizacije WeeeForum, Eucolight, WeeeLabex
- ❑ 3,2 mio. EUR prihodkov v letu 2017

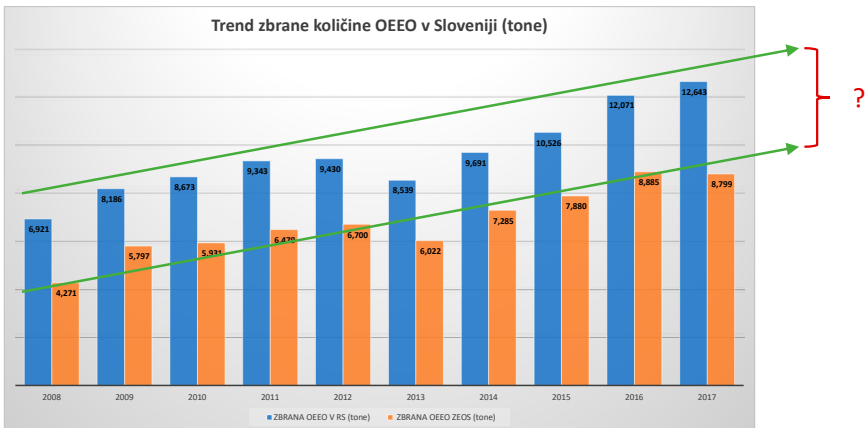
Trenutno stanje na področju ravnanja z OEEO v RS

- Vzpostavljenih 5 skupnih shem (61:18:14:7:1)
- 11 let operativnega delovanja
- Zbrano 12.000 ton OEEO letno, na spodnjih ciljnih stopnjah
- 5 izvajalcev obdelave OEEO znotraj shem, zunaj shem manjši „izvajalci“
- 30-40% odpadkovnega toka sheme ZEOS konča v obdelavi v tujini (HZA, TV, Sij, LED, FV,...)
- Infrastruktura in izvedba obdelave OEEO na primarnem nivoju, brez tehnoloških presežkov
- Problematika izvajanja razširjene odgovornosti proizvajalcev ostaja enaka oz. se le krepi v smeri embalaže/sveč

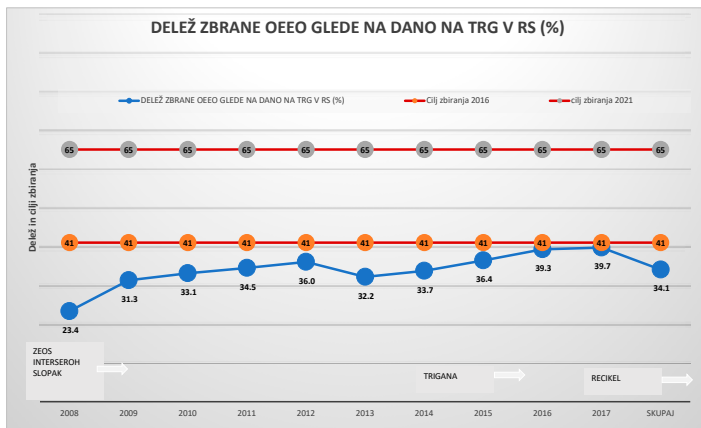
Trenutno stanje na področju ravnanja z OEEO v RS

Trend zbrane količine OEEO v Sloveniji (tone)

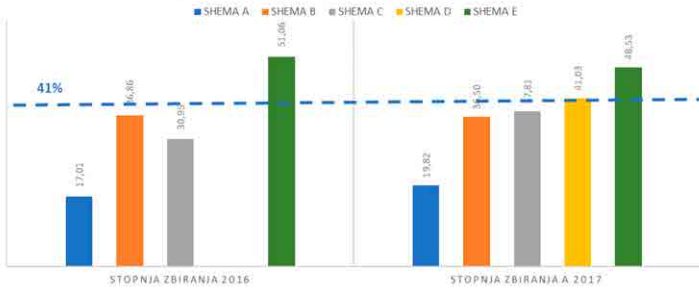
Trenutno stanje na področju ravnanja z OEEO v RS

DELEŽ ZBRANE OEEO GLEDE NA DANO NA TRG V RS (%)

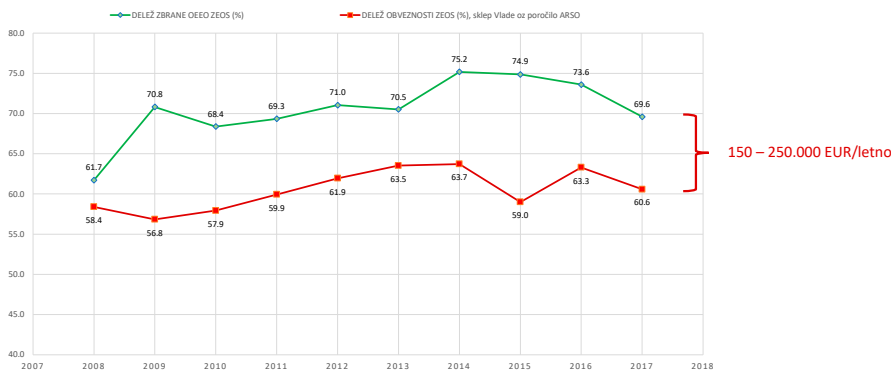
Trenutno stanje na področju ravnanja z OEEO v RS

STOPNJE ZBIRANJA OEEO 2016-2017

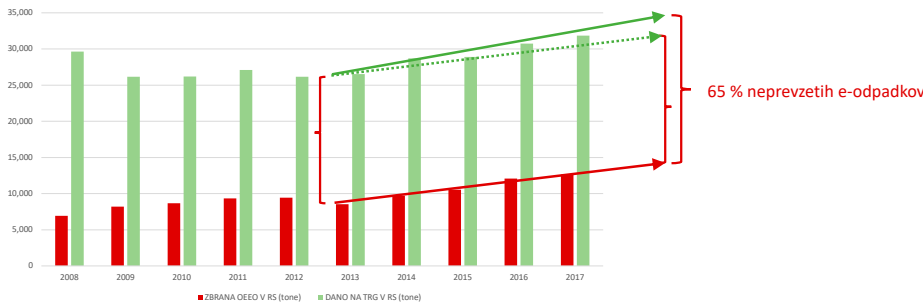
Trenutno stanje na področju ravnanja z OEEO v RS

PRIMERJAVA ZBIRANJA Z OBVEZNOSTMI SCHEME ZEOS

Trenutno stanje na področju ravnanja z OEEO v RS

Potencial zbiranja e-odpadkov (tone)

V zadnjih 10 letih operativnosti shem je:

- dano na trg 281.986 ton EE opreme
- Skozi skupne sheme zbrano 96.023 ton e-odpadkov
- Razlika ne prevzete opreme ali odpadkov znaša 9,3 kg/prebivalca letno v Sloveniji (med mešanimi komunalnimi odpadki, obdelava izven evidenciranja shem, odstranjene vredne komponente, ...)
- Količina dano na trg raste hitreje kot zbrano e-odpadkov

ZEOS Zveza Elektroinženirjev in Elektrotehnikov Slovenije, d.o.o.

Medijska izpostavljenost

- Negativne informacije
- Polresnice
- Preusmerjanje pozornosti
- Ne ukvarjanje z našim poslanstvom
- Nasprotje interesov
- Nesodelovanje med deležniki

E odpadki so problem
TV Maribor, Dnevnik
 Torka: 23.03.2018, 18:57, Slovenija, Doseg: 31.787,
 Avtor: Jasmina Gregorc

Centri za ravnanje z odpadki so preplavljeni z embalažo
Radio Slovenija 1, Radikalni dnevnik
 Poročilo: 06.08.2018, 19:52, Slovenija, Doseg: 125.000,
 Tema: Slovenija bo težko dosegla cilje, nujna sprememba zakonodaje
Edi
 Torka: 11.02.2018, Stran: 48, Slovenija

Problematika odpadne embalaže
TV Slovenija 1, Poročila ob poti
 Poročilo: 05.03.2018, 17:27, Slovenija, Doseg: 418.920

Embakom: Sistema z več embalažnimi družbami nismo sposobni vzdrževati
Financa
 Sreča: 04.07.2018, Stran: 8, Slovenija, Doseg: 55.000

Sloveniji grozi ekološka bomba
TV Slovenija 1, Dnevnik
 Sreča: 09.06.2018, 19:08, Slovenija, Doseg: 418.920

ZAUSTAVLJENI ODVOZI MEŠANE EMBALAŽE
Norica - Slovenske Kurje
 Torka: 04.10.2018, Stran: 8, Slovenija

Sistem ravnanja z odpadki se je sesul
Delo
 Četnik: 24.05.2018, Slovenija, Doseg: 337.143,
 Avtor: Borut Tavčar

Slovenija ima težave z odpadki
Siol.net
 Poročilo: 06.08.2018, Slovenija, Doseg: 589.537

Kakšne so marže embalažerjev
Financa.si
 Četnik: 05.07.2018, Slovenija, Doseg: 147.682,
 Avtor: Borut Hočevar

DROE bomo od države zahtevale vrnitev nezakonito povzročenih stroškov
Edi
 Torka: 11.02.2018, Stran: 43, Slovenija

Zbornica poziva k takojšnjim ukrepom glede odpadne embalaže
Stat.si
 Torka: 05.06.2018, Slovenija, Doseg: 528.000,
 Avtor: STA
 Tema: Zbornica komunalnega gospodarstva, komunalne storitve, odpadki

Majcnova nad proizvajalce
TV Slovenija 1, Prvi Dnevnik
 Poročilo: 05.08.2018, 13:02, Slovenija, Doseg: 418.920

Odpadne plastike še niso odpejale
Delo
 Torka: 07.08.2018, Stran: 8, Slovenija, Doseg: 147.686,
 Avtor: Jana Poljehnik
 Tema: odpadki

Nepobrane sveče: minister napoveduje spremembe
Financa.si
 Poročilo: 01.10.2018, Slovenija, Doseg: 147.682,
 Avtor: Borut Hočevar
 Tema: Sveče

Po sledih fenomena: zakaj ostajajo kupi sveč, ko pa vsi poberejo vse sveče
Manager magazin
 Poročilo: 24.02.2018, Slovenija, Doseg: 19.590,
 Avtor: Borut Hočevar

ZEOS Zveza Elektroinženirjev in Elektrotehnikov Slovenije, d.o.o.

Zakonodaja z vidika implementacije v praksi – doseganje ciljev ravnanja z e-odpadki

cilj	Uredba 55/2015	Dejansko stanje
Stopnja zbiranja	Čl. 8	Ne na nivoju države
Stopnje predelave, recikliranja	Čl. 9	Večinoma le na papirju
Predelava skladno s standardom SIST EN 50625-1	Čl. 16	Ne v Sloveniji, kljub obvezni skladnosti
Mreža zbiralnic, oddaljenost max. 30 km	Čl. 19	Ne, precejšnje razlike med shemami
Prevoz od vsakega izvajalca javne službe	Čl. 20	Ne, čisti „cherry picking“ med IJS in ZPS
Pokrivanje stroškov ravnanja z OEEO izvajalcu javne službe	Čl. 20	Nekatere od shem delno (pogojevanja)
Oglaševalske akcije, obveščanje v vseh statističnih regijah	Čl. 22	Ne, razen projekta LIFE
Obveznosti ravnanja se izvajajo kot nepridobitna dejavnost	Čl. 26	Le morda na revidiranem finančnem poročilu
Finančno jamstvo nosilca skupne sheme (3x letni stroški ravnanja z OEEO)	Čl. 26	Da, vendar nerazumljiva odstopanja in ne(uporaben) instrument
Enaki pogoji za proizvajalce/pristopnike skupnemu načrtu	Čl. 27	Ne transparentno, nenadzorovano
Izravnava obveznosti proizvajalcev glede deležev	Čl. 35	Ne, izjemen napor, usklajevanja
Poročilo o izpolnjevanju obveznosti shem-dopolnitve	Čl. 33, 34	Ne, le da so dobili poročila o izravnava

- Ni nadzora implementacije
 - Ni analiziranja in usklajenih rešitev
 - Ni sankcioniranja
 - Ni zahtevkov za dopolnitve poročil razen takoj za poročila OPBA za 2017

ZEOS Zveza Elektroinženirjev in Elektrotehnikov Slovenije, d.o.o.

Zakonodaja z vidika implementacije v praksi – možni ukrepi/kazenske določbe

Ključni mehanizmi	Uredba 55/2015	Dejansko stanje ukrepov
Proizvajalec/skupna shema ne zagotavlja deleža zbiranja oz. zavrne dogovor o finančni izravnavi	Čl. 54	Težji prekršek, ukrepov ni
Višina finančnega jamstva, 3x letnih stroškov ravnanja z OEEO	Čl. 54	Ni primerjalne analize finančnega jamstva, ni ukrepov
Izvajanje obdelave skladno s standardom EN	Čl. 59	Težji prekršek za izvajalca obdelave, nadzora ni
Poročilo nosilca skupne sheme, ki dokazuje doseganje ciljev zbiranja, obdelave, ustreznosti višine finančnega jamstva, izvedene izravnave, ozaveščanje v vseh regijah, izvajanje kot nepridobitno dejavnost, ...itd	Čl. 33	Dopolnitve poročil z dokazili doseganja ciljev se ne zahtevajo, posledično ni izbrisa načrta iz evidenc načrtov

Zakonodaja z vidika implementacije v praksi – posledice neizvajanja zakonodaje

Razlage/tolmačenja deležnikov	Posledice
Prezemanja pri IJS morajo biti skladno z deleži obveznosti	Nestabilnost in zastoji v prevzemanju OEEO, toleranca do „cherry picking“, izračun deležev je netočen, nedoseganje ciljev
Dogovor prevzema od IJS oz. normative prevzemanja mora predpisati država	Slabša kvaliteta OEEO, izropnost, ne ločevanje posameznih zbirno predelovalnih skupin
Infrastruktura zbiranja ni v domeni skupnih shem	Ni investicij v infrastrukturo zbiranja in obdelave OEEO
Zakonodaja ne določa obseg akcij ozaveščanja	Ni sistematičnega ozaveščanja in edukacije z izjemo projektov sofinanciranih s strani EU
Zakonodaja ne omogoča ponovne uporabe, ciljev ni	Ni sodelovanja in povezav s ključnimi deležniki krožnega gospodarstva na področju EE opreme in širše
Nestimulativno določeni cilji, izravnave tehnično nedorečene, prepuščene dogovarjanju trga	Nemogoče dolgoročno načrtovanje procesa
Finančne izravnave so stvar shem in ne države	Zavračanje izravnave zaradi „omejevanja“ dostopa do e-odpadkov s strani shem, netržne cene izravnave, netočno določeni deleži,...

Načela/določbe amandmaja Direktive o odpadkih 2008/98/EC z vidika ROP

Ključni mehanizmi	Direktiva 2018/851/EU	Dejansko stanje v Sloveniji
Proizvajalci nosijo finančno ali finančno/organizacijsko odgovornost, ki jo izpolnjujejo posamično ali skupinsko	preamb. 14 Člen 3, tč. 21	Finančna/organizacijska/skupinska
Minimalne operativne zahteve za sisteme ROP	preamb. 21 Člen 8, ods (a)	Delno, ni poenoteno za vse odpadke ROP, nadzor in sankcioniranje neoperativno
Minimalne zahteve za sisteme ROP morajo zmanjšati stroške, povečati učinkovitost ter zagotoviti enake konkurenčne pogoje, zagotoviti spodbude za proizvajalce, izboljšati upravljanje in preglednost sistemov ROP, zmanjšati nasprotje interesov med deležniki	preamb. 22 Člen 8, ods (b)	Trenutno pogoji ne povečujejo učinkovitost in ne zagotavljajo enake konkurenčne pogoje in preglednosti sistemov, itd
Izmenjava informacij o izvajanju minimalnih zahtev za sisteme ROP, najboljših praksah in čezmejnega sodelovanja sistemov ROP, preprečevanje izkrivljanja razmer na trgu	Člen 8, ods (c)	Se pričakuje od Komisije
Storitve izvajalcev javnih služb za sisteme ROP se financirajo na pregleden način in so stroškovno učinkovite	preamb. 24	Uredba določa vendar se ne izvaja
Neprekinjeno izvajanje prevzemanja odpadka s strani sistema ROP skozi celo leto, tudi, če so doseženi njihovi cilji, ne sme biti regijskih omejitev prevzemanja na območjih, ki so stroškovno bolj obremenjujoča	preamb. 25	Nekateri sistemi ROP prevzemanje planirajo na mesečni ravni doseganja poslovnega izida ter na njim ustreznih lokacijah
Komisija sprejme smernice o finančnih prispevkih proizvajalcev za sisteme ROP	preamb. 28	Ni smernic, pričakuje se od EU komisije
Enaka obravnava proizvodov, geografska pokritost sistema ROP, finančna/organizacijska sredstva za izpolnitev obveznosti sistema ROP, javnost podatkov o članih, pristojbinah	Člen 8, tč 4	Delno določeno, se ne izvaja
V primeru več sistemov ROP se imenuje vsaj en neodvisen javni organ za nadzor ROP, redni dialog	Člen 8, tč. 5	Finančna izravnava prepuščena sistemom
Stroške ravnanja z odpadki delno ali v celoti krije proizvajalec, del stroškov lahko tudi distributer	Člen 14	Delno, distributer le v statusu proizvajalca

Povzetek - organiziranost trga ROP

Možnosti:

- Javna služba
- Fond in koncesionarij
- 1 skupna shema za 1 posebni tok odpadka
- 2 skupni shemi ter delite trga
- Več shem za 1 posebni tok odpadka ter organizacijo za izravnavo

Ena shema za en tok odpadka

- je zaradi ekonomije obsega učinkovitejša
- je smiselna v manjših državah
- zagotavlja učinkovito upravljanje mreže zbiranja odpadka
- poenostavlja administracijo in tehnični prevzem odpadka pri izvajalcih javne službe
- Zagotavlja centralno poročanje in koordinacijo procesa

„Konkurenčnost“ med shemami na isti kategoriji odpadka

- Znižuje stroške in je v kratkoročno korist za proizvajalce, omogoča dobiček shemam
- Zahteva pravično „porazdelitev“ odpadka med sheme, potreba po t.i. kliringu, transparentnemu porazdelitvi obveznosti
- Stroškovna konkurenčnost med shemami vodi k slabši kvaliteti ravnanja z odpadki,
- Konkurenčnost med shemami zmanjšuje učinkovitost pri dostopu do odpadka

Pomisleki:

- V primeru odločitve ene sheme to vodi k večjim stroškom ravnanja z odpadki, akumuliranju rezerv, slabšemu nadzoru proizvajalcev, omejuje se vstop novih izvajalcev ravnanja z odpadki
- Več shem za eno vrsto odpadka pomeni konstanten pritisk na cene izvajalcev ravnanja z odpadki in s tem nižanje okoljskih standardov

Povzetek - Primer ureditve razširjene odgovornosti proizvajalcev

Model skozi kombinacijo rešitev Irska – Francija – Belgija – Islandija, nekaj značilnosti:

- Delitev odgovornosti na komunalni in nekomunalni del odpadkovnega toka
- Izvedba z eno/dvema skupnima shemama, ki imata obveznosti prevzemanja pri IJS regijsko porazdeljena
- Vzpostavitev konkurenčnosti na nivoju izvajalcev, medtem ko je višina participacije med proizvajalci enaka (z izjemo modularnosti pristojbin)
- Kvantitativni ter kvalitativni kriteriji z upoštevanjem načel razširjene odgovornosti, vlagan v razvoj procesa, program ozaveščanja
- Vzpostavitev nadzornega organa vseh deležnikov celotnega procesa (zakonodajalec, lokalna skupnost, izvajalci javne službe, izvajalci obdelave, NVO, proizvajalci, trgovci,...)

Povzetek – organizacija za izravnavo obveznosti ter za nadzor izvajanja sistema ROP

Usmeritve „klining“ organa

- Neodvisni organ, kot podaljšana roka MOP in sestavi ARSO ali kot zunanja organizacija
- Pristojnosti nad vsemi posebnimi tokovi odpadkov, kjer velja načelo razširjene odgovornosti proizvajalcev
- Operativne aktivnosti poročanja proizvajalcev dano na trg in poročanja skupnih shem o zbranih/obdelanih količinah OEEO
- Nadzor doseganja ciljev, izvajanja standardov, spoštovanja načel podaljšane odgovornosti, nadzor t.i. „free riderjev“, sankcioniranje
- Financiranje iz sredstev, ki so trenutno okoljske dajatve, prispevki iz drugih posebnih tokov odpadkov

Številka	2014	2015
... (skupaj)	1.124.238

1.124.238 EUR/letno
(OD za OEEO, OE)
Osnutek Nacionalnega programa varstva okolja do 2030 iz 2/2018

Povzetek - časovni okvirji sprememb na sistemih ROP

- Transpozicija Direktive 2018/851/EC z dne 30.5.2018 (spremembe Direktive o odpadkih 2008/98/EC) do 5. julija 2020
- Spremembe, opredelitve in prilagoditve obstoječih sistemov ROP do 5.1.2023, novih vzpostavljenih po 4.7.2018 pa skladni s spremembami

... (text) ...

Leto	Opomba
2018	...
2019	...
2020	...
2021	...
2022	...
2023	...

... (text) ...

Hvala za pozornost!

ZEOS, ravnanje z električno in elektronsko opremo, d. o. o

Slandrova ulica 4, Ljubljana

T: + 386 1 366 85 61

F: + 386 366 85 82

E: info@zeos.si

www.zeos.si

www.e-odpadki.zeos.si

[facebook.com/eodpadki](https://www.facebook.com/eodpadki) [flickr.com/photos/eodpadki/albums](https://www.flickr.com/photos/eodpadki/albums) twitter.com/eodpadki

STALIŠČA, RAZMIŠLJANJA IN VIDENJA NA PODROČJU KOMUNALNEGA GOSPODARSTVA

Sebastjan Zupanc, direktor Zbornice komunalnega gospodarstva

Gospodarska zbornica Slovenije
Zbornica komunalnega gospodarstva

Stališča, razmišljanja in videnja na področju komunalnega gospodarstva

Sebastjan Zupanc, direktor GZS - Zbornice komunalnega gospodarstva

REC 2018, 18. in 19. oktober 2018, Rimske toplice

- 132 včlanjenih podjetij,
- Visoka reprezentativnost - preko 90 % vseh komunalnih podjetij v Sloveniji (izvajalcev občinskih GJS varstva okolja),
- Skozi delovna telesa zbornice iščemo najboljše rešitve iz prakse,
- Podajamo predloge sprememb zakonodaje oz. pripombe na predloge predpisov.

REC2018, 18. in 19. oktober 2018, Rimske toplice

Ravnanje z odpadki; pomembnejši izzivi, ki so pred nami...

- PROBLEMATIKA NEPREVZEMANJA KOMUNALNE ODPADNE EMBALAŽE
- PROBLEMATIKA NEPREVZEMANJA ODPADNIH NAGROBNIH SVEČ
- PREDOLGI POSTOPKI IZDAJE OVD NA ARSO
- PREDOLGI POSTOPKI ZA IZDAJO NOTIFIKACIJ ZA IZVOZ ODPADKOV V TUJINO NA IRSOP
- NEDELOVANJE RAZŠIRJENE ODGOVORNOSTI PROIZVAJALCEV
- NESAMOZADOSTNOST SLOVENIJE PRI RAVNANJU Z ODPADKI
- JAVNA ON-LINE DOSTOPNOST DO PODATKOV O KOLIČINAH ZBRANIH KOMUNALNIH ODPADKOV PO OBDOBJU IN OBČINAH
- NEZADOSTNO IZOBRAŽEVANJE IN OSVEŠČANJE UPORABNIKOV O PRAVILNIH PRAKSAH RAVNANJA Z ODPADKI

REC2018, 18. in 19. oktober 2018, Rimske toplice

Oblikovanje predpisov

- NAJVEČKRAT BREZ SODELOVANJA STROKOVNE JAVNOSTI IN NEUPOŠTEVANJE PREDLOGOV, KI IZHAJAJO IZ PRAKSE
- NI POSLUHA ZA POTREBNE SPREMEMBE ŽE VELJAVNIH PREDPISOV – NI POSLUHA ZA SPREMEMBE NASPLOH
- S PREDPISI SE PREVEČKRAT REŠUJEJO ZGOLJ PARCIALNI PROBLEMI BREZ UPOŠTEVANJA VPLIVA NA DRUGE PREDPISE

REC2018, 18. in 19. oktober 2018, Rimske toplice

Splošne pomanjkljivosti zakonodaje

- PRENORMIRANOST POSAMEZNIH PODROČIJ
- NEZMOŽNOST DRŽAVE ZAGOTAVLJANJA SPOŠTOVANJA ZAKONODAJE
- NERAZUMNE ZAKONODAJNE REŠITVE

REC2018, 18. in 19. oktober 2018, Rimske toplice

Hvala za pozornost.

sebastijan.zupanc@gzs.si

REC2018, 18. in 19. oktober 2018, Rimske toplice

ZAKON O INTERVENTNIH UKREPIH PRI RAVNANJU S KOMUNALNO ODPADNO EMBALAŽO IN ODPADNI MI NAGROBNIMI SVEČAMI – REŠITEV ALI NOV PROBLEM?

Ajda Pleterski, vodja pravne službe, Gorenje Surovina d.o.o.

REC 2018
KONFERENCA RECIKLAŽNE INDUSTRIJE

Ravnanje z odpadki v priručju okoljske zakonodaje

Gospodarska zbornica Slovenije
Sekcija zbiralcev in predelovalcev kovinskih in nekovinskih odpadkov

Zakon o interventnih ukrepih pri ravnanju s komunalno odpadno embalažo in z odpadnimi nagrobnimi svečami – rešitev ali nov problem?

Ajda Pleterski, vodja pravne službe, Gorenje Surovina d.o.o.

A photograph showing a large, unsorted pile of waste, including plastic bottles, paper, and other debris, illustrating the problem of waste management.

Gospodarska zbornica Slovenije
Sekcija zbiralcev in predelovalcev kovinskih in nekovinskih odpadkov

UREDBA O RAVNANJU Z EMBALAŽO IN ODPADNO EMBALAŽO – spremembe od 2006 do 2018

Gospodarska zbornica Slovenije
Sekcija zbiralcev in predelovalcev kovinskih in nekovinskih odpadkov

<p>1) Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo - Čistopis podzakonskega predpisa, veljaven do 12.9.2018 Naslov objave: Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo Objava: Uradni list RS 25/1927/2017, stran 5190 Datum objave: 7.7.2017. Veljavnost: od 8.7.2017 do 12.9.2018 spremembe in dopolnitve: novi 10. a člen in spremembi drugi odstavci 36. člena se začnejo uporabljati 1.1.2018; novi 10.a člen ter sprememba 45. in 46. člen uredbi se začnejo uporabljati 1.1.2019; črtanje 11., 12. in 49. člena se začne uporabljati 1.1.2019, črtanje 13. člena pa 1.1.2018</p>	<p>5) Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo - Čistopis podzakonskega predpisa, veljaven do 28.3.2014 Naslov objave: Popravek Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo Objava: Uradni list RS 68/3054/2011, stran 9286 Datum objave: 31.8.2011. Veljavnost: od 10.9.2011 do 28.3.2014 popravek</p>
<p>4) Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo - Čistopis podzakonskega predpisa, veljaven do 7.7.2017 Naslov objave: Popravek Uredbe o spremembah in dopolnitvah Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo Objava: Uradni list RS 2/3/2016, stran 315 Datum objave: 15.12.2016. Veljavnost: od 25.12.2016 do 7.7.2017 popravek Uredbe o spremembah in dopolnitvah (uradni list RS, št. 103/4118/2015)</p>	<p>4) Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo - Čistopis podzakonskega predpisa, veljaven do 10.9.2011 Naslov objave: Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo Objava: Uradni list RS 57/2843/2011, stran 9228 Datum objave: 16.8.2011. Veljavnost: od 10.9.2011 do 10.9.2011 spremembe in dopolnitve</p>
<p>3) Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo - Čistopis podzakonskega predpisa, veljaven do 25.12.2015 Naslov objave: Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo Objava: Uradni list RS 103/4118/2015, stran 1440 Datum objave: 24.12.2015. Veljavnost: od 25.12.2015 do 25.12.2015 spremembe in dopolnitve</p>	<p>3) Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo - Čistopis podzakonskega predpisa, veljaven do 9.9.2011 Naslov objave: Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo Objava: Uradni list RS 110/5472/2007, stran 15117 Datum objave: 3.12.2007. Veljavnost: od 4.12.2007 do 9.9.2011 spremembe in dopolnitve</p>
<p>2) Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo - Čistopis podzakonskega predpisa, veljaven do 24.12.2015 Naslov objave: Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo Objava: Uradni list RS 57/2795/2015, stran 6928 Datum objave: 11.7.2015. Veljavnost: od 15.9.2015 do 24.12.2015 spremembe in dopolnitve</p>	<p>2) Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo - Čistopis podzakonskega predpisa, veljaven do 3.12.2007 Naslov objave: Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo Objava: Uradni list RS 106/4543/2006, stran 10737 Datum objave: 11.10.2006. Veljavnost: od 14.10.2006 do 3.12.2007 spremembe in dopolnitve</p>
<p>1) Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo - Čistopis podzakonskega predpisa, veljaven do 14.8.2015 Naslov objave: Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo Objava: Uradni list RS 16/409/2014, stran 2274 Datum objave: 14.3.2014. Veljavnost: od 29.3.2014 do 14.8.2015 spremembe</p>	<p>1) Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo - Čistopis podzakonskega predpisa, veljaven do 13.10.2006 Naslov objave: Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo Objava: Uradni list RS 84/3701/2006, stran 9178 Datum objave: 8.8.2006. Veljavnost: od 23.8.2006 do 13.10.2006</p>

Gospodarska zbornica Slovenije
Sekcija zbiralec in predelavalec kovinskih in nekovinskih odpadkov

Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo

ZBIRNI PODATKI

Uradni list RS, št. 84/2006, 106/2006, 110/2007, 67/2011, 68/2011 - popr., 18/2014, 57/2015, 103/2015, 2/2016 - popr., 35/2017, 60/2018
 Čistopis, veljaven na dan: 15.10.2018
 - veljavnost/uporaba: od 13.9.2018

Opombe:
 določbi 8. in 9. Člena se začeta uporabljati 1.1.2007
 Povezava do dokumenta na portalu IUS-INFO

Gospodarska zbornica Slovenije
Sekcija zbiralec in predelavalec kovinskih in nekovinskih odpadkov

Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo

ZBIRNI PODATKI

Uradni list RS, št. 84/2006, 106/2006, 110/2007, 67/2011, 68/2011 - popr., 18/2014, 57/2015, 103/2015, 2/2016 - popr., 35/2017, 60/2018
 Čistopis, veljaven na dan: 15.10.2018
 - veljavnost/uporaba: od 13.9.2018

Opombe:
 določbi 8. in 9. Člena se začeta uporabljati 1.1.2007
 Povezava do dokumenta na portalu IUS-INFO

Sklep 5/8: Uredba o embalaži in odpadni embalaži bo določila nov, nižji količinski prag za zavezanca, ki dajejo embalažo v promet ali jo sami uporabijo, in sicer predvidoma na 1 tona. Za rešitev zagotavljanja ravnanja s strani zavezancev, ki dajo v promet manj kot 1 t embalaže, se bo preučila možnost uvedbe pavšalnega plačila.

Gospodarska zbornica Slovenije
Sekcija zbiralec in predelavalec kovinskih in nekovinskih odpadkov

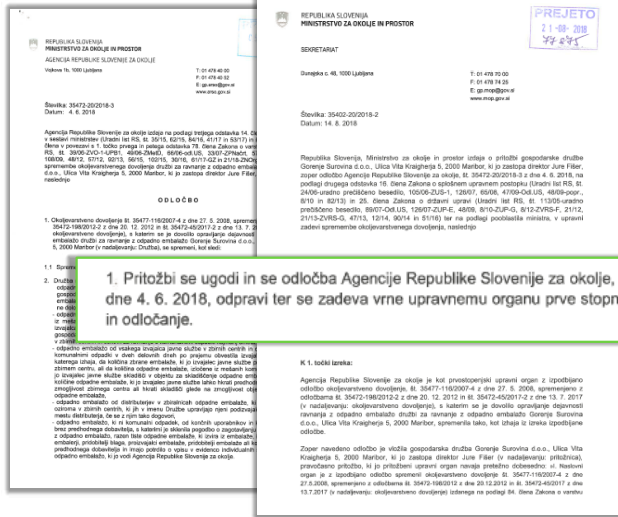
Uredba o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo

ZBIRNI PODATKI

Uradni list RS, št. 84/2006, 106/2006, 110/2007, 67/2011, 68/2011 - popr., 18/2014, 57/2015, 103/2015, 2/2016 - popr., 35/2017, 60/2018
 Čistopis, veljaven na dan: 15.10.2018
 - veljavnost/uporaba: od 13.9.2018

Opombe:
 določbi 8. in 9. Člena se začeta uporabljati 1.1.2007
 Povezava do dokumenta na portalu IUS-INFO

18. Oblastveni posamični akt, ki tožniku nalaga obveznost prevzemanja odpadne embalaže, je namreč okoljevarstveno dovoljenje iz leta 2012, ki je bilo tožniku izdano za ravnanje z odpadno embalažo. V skladu s tem okoljevarstvenim dovoljenjem mora tožnik zagotavljati redno prevzemanje in zbiranje vse odpadne embalaže, za katero mu je embaler, pridobitelj blaga, proizvajalec oziroma pridobitelj embalaže, trgovec ali končni uporabnik brez predhodnega dobavitelja s pogodbo prepustil svoje obveznosti ravnanja z odpadno embalažo (2. točka izreka). V 4. točki izreka so določeni pogoji, pod katerimi mora tožnik zagotoviti predpisano ravnanje z odpadno embalažo iz druge točke izreka, in sicer mora med drugim prevzemati odpadno embalažo, ki je komunalni odpadke, od izvajalca javne službe po deležih, ki jih objavi (ministrstvo) na svojih spletnih straneh. To pomeni, da je tožnik dolžan prevzemati (le) takšno količino odpadkov, kot so jo zgoraj navedeni zavezanci za ravnanje z odpadno embalažo, s katerimi ima tožnik sklenjene pogodbe, dalji na trg.

Gospodarska zbornica Slovenije
 Sekcija zbiratelcev in predelovalcev kovinskih in nekovinskih odpadkov

1. Pritožbi se ugotovi in se odločba Agencije Republike Slovenije za okolje, št. 35472-20/2018-3 z dne 4. 6. 2018, odpravi ter se zadeva vrne upravnemu organu prve stopnje v ponovni postopek in odločanje.

K 1. točki besedila:

Agencija Republike Slovenije za okolje je kot pristojni upravni organ z izpodbirano odločbo odločevalnega dovoljenja št. 35472-18/2018-3 z dne 27. 5. 2018, sprejemanja z odločbama št. 35472-18/2018-3 z dne 20. 12. 2012 in št. 35472-45/2017-3 z dne 13. 7. 2017 (v nadaljevanju: odločevalno dovoljenje), s katerimi se je dovolilo sproščanje odpadnih kovinskih in odpadno embalažo družbi za ravnanje z odpadno embalažo Gorenje Surovina d.o.o., Ulica Vite Kragarjeva 5, 2000 Maribor, sprejemati tako, kot izhaja iz vsebine izpodbirane odločbe.

Zoper navedeno odločbo je vložila gospodarska družba Gorenje Surovina d.o.o., Ulica Vite Kragarjeva 5, 2000 Maribor, ki je zastopnik direktor Jure Filip (v nadaljevanju: pritožnik), pravočasno pritožbo, ki je priložila upravni organ manjga preostala dokazila, ki nastavljajo spornost za izpodbirano odločbo sprejemnega odločevalnega dovoljenja št. 35472-18/2018-3 z dne 27. 5. 2018, sprejemanja z odločbama št. 35472-18/2018-3 z dne 20. 12. 2012 in št. 35472-45/2017-3 z dne 13. 7. 2017 (v nadaljevanju: odločevalno dovoljenje) izdane za ravnanje z odpadno embalažo Gorenje Surovina d.o.o., Ulica Vite Kragarjeva 5, 2000 Maribor, sprejemati tako, kot izhaja iz vsebine izpodbirane odločbe.

Ostalo bo najmanj 30.000 ton odpadne embalaže

Zaradi razmer, ki so vsak mesec bolj kritične, so se predstavniki ministrstva za okolje in prostor (Mop) sestali s predstavniki vseh družb za ravnanje z odpadno embalažo.

Komunalna podjetja se dušijo v neprevzeti odpadni embalaži

Če ministrstvi zadeve ne bi bile urejene, napovedujejo protestni štrajk

31. januar 2017 ob 16:59
 Ljubljana - MMC, RTV SLO, STA

Zbornica komunalnega gospodarstva opozarja, da se komunalna podjetja srečujejo s tonami odpadne embalaže, ki jo ne morejo sprejeti.

Odpadki in birokratski manevri

Plinica preplavljena z odpadno embalažo

- Cca. **9.060 ton** odpadne embalaže na IJS (na dan 30.9.2018)
- Predvidenih **30.000 ton** odpadne embalaže do konca leta 2018
- Predviden strošek: **3,6 mio EUR**

Kdo je kriv?

DRŽAVA? DROE? IJS?

Gospodarska zbornica Slovenije
 Sekcija zbiratelcev in predelovalcev kovinskih in nekovinskih odpadkov

Zakon o interventnih ukrepih pri ravnanju s komunalno odpadno embalažo in z odpadnimi nagrobnimi svečami

- Zagotavlja **pravno podlago za interventno ukrepanje** države zaradi nakopičenih količin odpadne embalaže (OE) in odpadnih nagrobnih sveč (ONS) pri IJS
- **INTERVENTNI UKREP**: ravnanje z neprevzeto OE, ki je **DROE niso prevzele** in se na dan uveljavitve zakona nahaja na lokacijah IJS, **zagotovi Republika Slovenija**.

? **Pa gre res samo za interventni ukrep**, če so v zakonu vključene večinoma določbe, ki sodijo v Uredbo o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo (Uredba o embalaži)?

INTERVENTNI UKREPI IN NJIHOVA IZVEDBA

- **IRSOP** v 30 dneh od uveljavitve zakona opravile **ogled** pri IJS, kjer je predhodno skladiščena ali skladiščena odpadna embalaža:
 - Predložitev podatkov o lokaciji in evidenco o zbiranju/obdelavi odpadkov s strani IJS (3/II)
 - **Označitev** predhodno skladiščene ali skladiščene KOE
 - **Ugotovitev okvirnih količin KOE** (s strani IRSOP) na podlagi **ogleda** in **izjav udeležencev**
- **Po opravljenem ogledu:**
 - Prepoved odvzemanja/dodajanja odpadkov k označenim odpadkom (+zagotavljanje možnost prevzema ne glede na ostale odpadke)
 - Prepoved oddaje označenih odpadkov DROE → **oddaja mogoča samo osebi, izbrani s strani MOP** (3/V)

OSEBA, KI BO PREVZELA IN PREDELALA KOE (4. člen)

- Izbira **ne glede na določbe Zakona o javnem naročanju** (argument: dolgotrajnost postopka izbora ustreznega izvajalca)
- Izpolnjuje naslednje pogoje:
 - Ustrezno okoljevarstveno dovoljenje
 - Predložitev ustreznega finančnega zavarovanja
 - **Ne sme biti DROE** ali z njo kapitalsko povezana gospodarska družba (**argument: nezdružljivost interesov!**)
 - V njenih vodstvenih/nadzornih organih ne smejo biti zaposlene ali najete osebe, ki so zaposlene ali najete v vodstvenih/nadzornih organih DROE
 - **Prepoved podizvajanja DROE**
 - Prednost bo imela oseba, ki **bo zagotavljala sortiranje** in čim večji delež recikliranja

POVRNITEV STROŠKOV - RS (7. člen)

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Sekcija zbiralcev in
predelovalcev kovinskih
in nekovinskih odpadkov

- Pravica in dolžnost **Republike Slovenije**, da **izterja vračilo stroškov** izvedbe interventnih ukrepov od **DROE – na kateri pravni podlagi?**
- Pri uveljavljanju vračila stroškov se upošteva:
 - Količina zbrane OE pri IJS
 - Količina prevzete OE s strani DROE
 - Višini deležev prevzemanja OE pri IJS (Sklep o določitvi)

IZVRŠBA PO TRETJI OSEBI V OBLIKI ZAKONA?!

POVRNITEV STROŠKOV - DROE

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Sekcija zbiralcev in
predelovalcev kovinskih
in nekovinskih odpadkov

? **DROE**, ki je morala zaradi napačnega posredovanja podatkov svojih zavezancev FURSu **Republiki Sloveniji plačati več**, kot so bile njene obveznosti, lahko zahteva povračilo samo od teh oseb. (7. člen 3 odst.)

? Če **DROE nastanejo** v zvezi s prevzemanjem in ravnanjem s KOE stroški iz naslova oseb, ki bi morale biti vključene v DROE, pa niso, lahko zahteva povrnitev stroškov le od te osebe (10. člen 6. odst.)

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Sekcija zbiralcev in
predelovalcev kovinskih
in nekovinskih odpadkov

- **Dolžnost zavezancev**, da s 1.1.2019 plačujejo DROE **ravnanje z vso** komunalno odpadno embalažo (plačilo še za **53,2% OE**, za katero do sedaj ni bila plačana embalažnina – podatek Računskega sodišča)
- **DROE mora zagotavljati** prevzemanje in ravnanje z **vso KOE**, ne glede na količino, ki so jo dali na trg **njeni zavezanci in veljavno okoljevarstveno dovoljenje**

4.3. Presoja posledic za gospodarstvo (Zakon o interventnih ukrepih)
„Predlagani zakon ne prinaša novih oz. dodatnih obveznosti, ki bi bremenile gospodarstvo“

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

- **Sprememba okoljevarstvenih dovoljenj** po UD in skrajšanem ugotovitvenem postopku v 14 dneh od uveljavitve zakona
- **IZRAČUN DELEŽEV:**
 - **DROE se dogovorijo o deležih KOE**, ki jo bodo prevzele v enem koledarskem letu → o tem obvestijo MOP najkasneje **do 31.3.2018** (*pred potekom 1. kvartala?*)
 - **Izračun deleža s strani ministrstva** na podlagi podatkov o količini embalaže dane na trg, ki izhajajo **iz letnega poročila** o ravnanju z OE **za preteklo leto**

? **Interventni zakon ali nov Zakon o embalaži?**

Hvala za pozornost!

Razširjena odgovornost proizvajalcev v krožnem gospodarstvu

Janja Leban

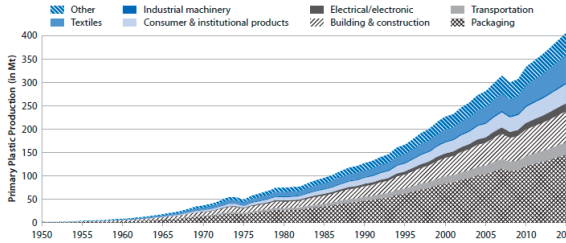
REC 2018

Ravnanje z odpadki v primežu okoljske zakonodaje
Rimske Toplice, 18. in 19. oktober 2018

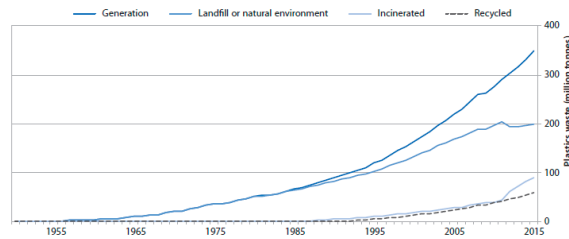
trenutno 7,5 milijard prebivalcev ⇒ 2050: **9,7 milijard**

Figure 2.2. Global primary plastics production by sector, 1950 to 2015 (million tonnes)

Source: Geyer, Jambeck and Law (2017^[9]). *Production, use, and fate of all plastics ever made*, <http://bit.ly/2uB8SAT>.

Figure 3.6. Global plastics waste generation, recycling, incineration, and disposal: 1950 to 2015

Source: OECD, based on data from Geyer, Jambeck and Law (2017^[9]). *Production, use, and fate of all plastics ever made*, <http://bit.ly/2uB8SAT>.

OECD (2018), *Improving Markets for Recycled Plastics: Trends, Prospects and Policy Responses*, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/9789264301016-en>.

Kritične surovine

Critical Raw Materials			
Antimony	Fluorspar	LREEs	Phosphorus
Baryte	Gallium	Magnesium	Scandium
Beryllium	Germanium	Natural graphite	Silicon metal
Bismuth	Hafnium	Natural rubber	Tantalum
Borate	Helium	Niobium	Tungsten
Cobalt	HREEs	PGMs	Vanadium
Coking coal	Indium	Phosphate rock	

Table 1: The 2017 List of Critical Raw Materials to the EU (HREEs = Heavy Rare Earth Elements¹⁰, LREEs = Light Rare Earth Elements¹¹, PGMs = Platinum Group Metals¹²)

Vir: Report on Critical Raw Materials and the Circular Economy, Commission Staff Working Document, SWD(2018) 36 final

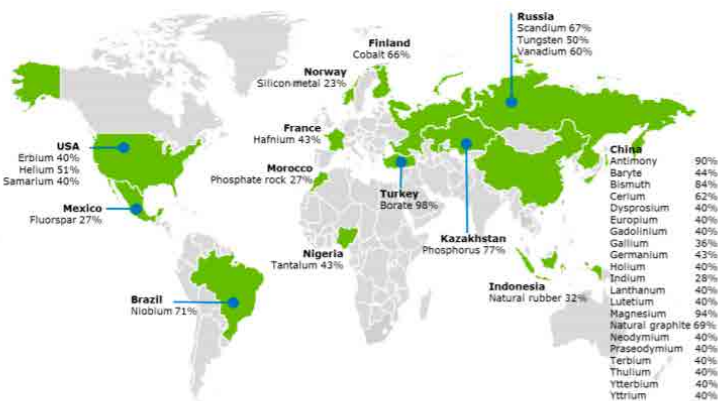

Figure 2: Contribution of countries accounting for largest share of supply of primary CRMs to the EU, average from 2010-2014

Vir: Report on Critical Raw Materials and the Circular Economy, Commission Staff Working Document, SWD(2018) 36 final

Ključni viri kritičnih surovin (primarnih in sekundarnih)

1. Rudarjenje (vključno z odpadki od rudarjenja)
2. Odlagališča
3. Električna in elektronska oprema
4. Baterije
5. Avtomobilska industrija
6. Obnovljivi viri energije
7. Obrambna industrija
8. Kemikalije in gnojila

Vir: Report on Critical Raw Materials and the Circular Economy, Commission Staff Working Document, SWD(2018) 36 final

Prispevek recikliranih materialov k povpraševanju po materialih

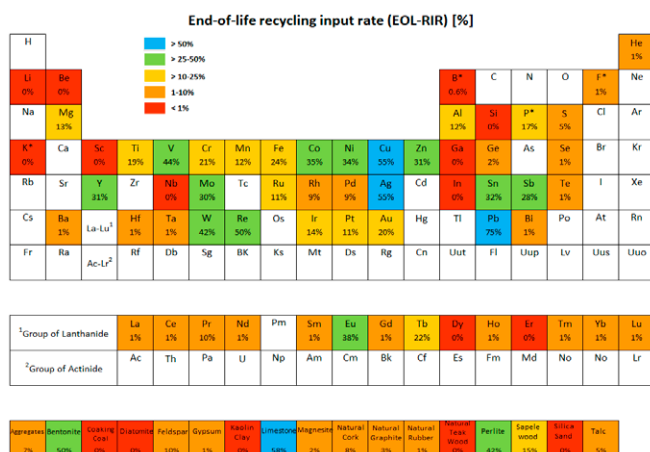
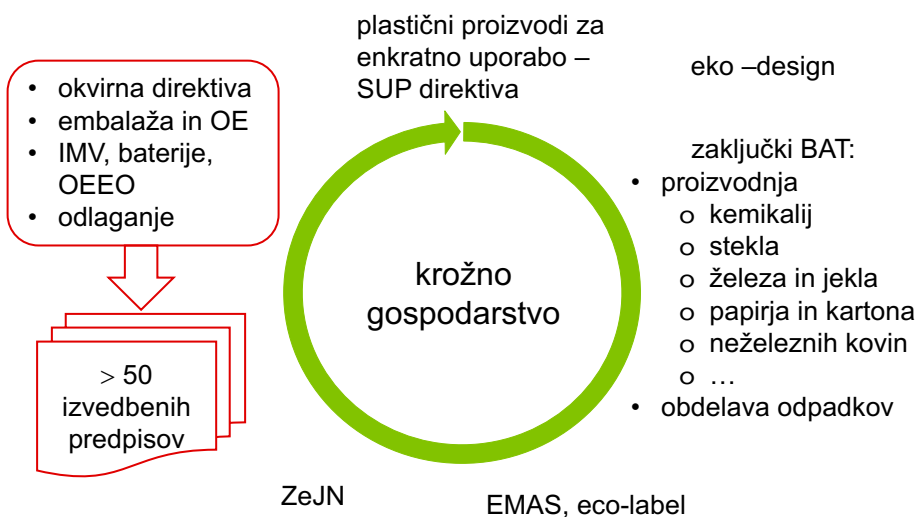

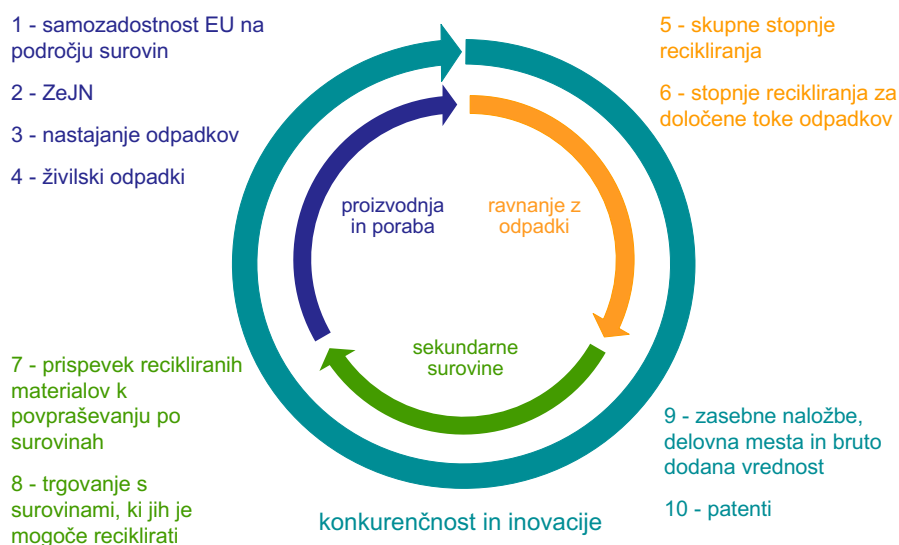
Figure 7: End-of-life recycling input rates (EOL-RIR) in the EU-28 (CRMs and non-CRMs)^{15,16}

Vir: Report on Critical Raw Materials and the Circular Economy, Commission Staff Working Document, SWD(2018) 36 final

Zakonodajni okvir

Okvir za spremljanje krožnega gospodarstva

Vir: Sporočilo Komisije o okviru za spremljanje krožnega gospodarstva, COM(2018) 29 final

Secondary raw materials

To close the loop in a circular economy, materials and products need to be re-introduced into the economy. Instead of using newly extracted natural resources or materials, the recycled materials are used for the creation of new products. The advantages are numerous: the size of the environmental footprint caused by production and consumption is reduced; the future supply of raw materials is secured...

Statistical indicators such as material use rates and trade of recyclable raw materials can help to assess the current situation of the use of secondary raw materials in the EU.

Trade of selected waste, 2016
(in thousand tons)

The source dataset is available [here](#)

eurostat

Sistem razširjene odgovornosti proizvajalca - ROP

sklop ukrepov, ki jih sprejmejo države članice, da zagotovijo, da proizvajalci proizvodov nosijo **finančno odgovornost** ali **finančno in organizacijsko odgovornost** za ravnanje v fazi odpadkov v življenjskem ciklu proizvoda

Zahteve za sisteme ROP

- jasno opredeljene vloge in odgovornosti
- določeni cilji ravnanja z odpadki (embalaža, OEEO..)
- vzpostavljen sistem poročanja podatkov o **proizvodih** in podatkov o **zbiranju in predelavi** odpadkov
- enaka obravnava proizvajalcev ne glede na izvor ali velikost proizvodov, brez nalaganja nesorazmernega upravnega bremena

Vsak proizvajalec proizvodov ali ROP (1/2)

- ima jasno določeno območje delovanja - ne omejuje se na območja, na katerih je zbiranje odpadkov in ravnanje z njimi najbolj dobičkonosno
- zagotavlja razpoložljivost sistemov za zbiranje odpadkov na teh območjih
- ima na voljo potrebna finančna sredstva ali finančna in organizacijska sredstva za izpolnitev svojih obveznosti
- ima vzpostavljene mehanizme **samonadzora**, ki jih dopolnjujejo **redni neodvisni pregledi** za presojo:
 - njegovega finančnega poslovanja
 - kakovosti podatkov o proizvodih/zbranih in predelanih odpadkih

Vsak proizvajalec proizvodov ali ROP (2/2)

- javno objavi informacije o izpolnjevanju ciljev ravnanja z odpadki in, v primeru skupinskega izpolnjevanja obveznosti ROP, tudi informacije o:
 - svojih lastnikih in članih
 - finančnih prispevkih proizvajalcev proizvodov na prodano enoto ali tono proizvoda, danega na trg, in
 - postopku izbora izvajalcev ravnanja z odpadki

Finančni prispevki proizvajalca

- pokrijejo stroške
 - ločenega zbiranja, prevoza in obdelave odpadkov, ob upoštevanju prihodkov iz ponovne uporabe, prodaje sekundarnih surovin in iz nevrnjenih kavcij
- se **uravnavajo**, upoštevajoč trajnost, popravljivost, ponovno uporabljivost in reciklabilnost ter vsebnost nevarnih snovi

prilagoditev obstoječih ROP: do 5. januarja 2023

Nove pobude in predlogi – SUP direktiva (1/2)

	Zmanjšanje porabe	Tržna omejitve	Zahteva glede zasnov proizvodov	Zahteve za označevanje	Razširjena odgovornost proizvajalca	Cilj glede ločenega zbiranja	Ukrepi ozaveščanja
Posode za živila	X				X		X
Lončki za pijačo	X				X		X
Vatirane palčke		X					
Jedilni pribor, krožniki, mešalne palčke, slamice		X					
Palčke za balone		X					
Baloni				X	X		X
Zavitki in ovoji					X		X
Vsebniki za pijačo, njihovi pokrovčki in zamaški			X		X		X
– plastenke za pijačo			X		X	X	X
Filtri za tobacne izdelke					X		X
Higienski izdelki:							
– vlažilni robčki				X	X		X
– higieni vložki				X			X
Lahke plastične nosilne vreče					X		X
Ribolovno orodje					X		X

17

Nove pobude in predlogi – SUP direktiva (1/2)

- **člen 8:** razširjena odgovornost proizvajalcev
- **člen 9:** ločeno zbiranje: plastenke
 - cilj: do 2025 naj bi bilo ločeno zbranih 90 % plastenk za pijačo

za doseg tega cilja lahko DČ med drugim:

- vzpostavijo sheme kavcije ali
- določijo cilje glede ločenega zbiranja za ustrezne sheme ROP

Primer Nemčije

- nov zakon: Gesetz zur Fortentwicklung der haushaltsnahen Getrennterfassung von wertstoffhaltigen Abfällen, velja od 1.1.2019
- Clearing house – Zentrale Stelle, obvezen vpis
- delovanje več konkurenčnih shem – B2C embalaža, vključno z internetno prodajo
- izjema – ne v sheme; kavcijski sistemi
 - embalaža, ki kroži (za večkratno uporabo)
 - embalaža za pijače za enkratno uporabo - embalaža večja od 1dl in manjša od 3l, ne za mleko, alkohol, sadni, zelenjavni sok
 - embalaža za pakiranje nevarnih snovi
 - B2B

MOVECO - Mobilizacija institucionalnega znanja za boljšo izrabo raziskav in inovacij za krožno gospodarstvo

- partnerja iz Slovenije:
- GZS (vodilni partner)
 - MOP

www.interreg-danube.eu/approved-projects/moveco

20

Katere aktivnosti izvajamo?

- dogodki (konference, okrogle mize, razstava...)
- dobre prakse (brošura YOUR TRASH IS MY TREASURE, objave primerov na spletni strani...)
- orodja (usposabljanje...), platforma
- transnacionalna strategija in kažipoti
- ...

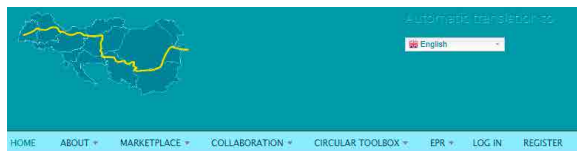

ABOUT MOVECO

21

<https://danube-goes-circular.eu/>

MOVECO CLOSES THE LOOP!

Discover our circular economy platform and let's make the world a more circular place!

Market Place for Materials for Reuse

Collaboration

Circular Economy Toolbox

Extended Producer Responsibility

22

Potujoča razstava MOVECO

Razstava je na ogled do konca **oktobra 2018** na GZS, Ljubljana, **od ponedeljka do petka, med 8.00–16.00**

23

CIR-ECO

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Towards a Circular Economy: Generating a New Professional Profile in Household Appliance Sector

- nov poklicni profil delavcev, ki sodelujejo pri popravilu, obnovi in recikliranju gospodinjskih aparatov
- novi učni moduli za nova strokovna znanja, v podporo prehodu na krožno gospodarstvo
- spletna učna platforma, v jezikih projektnih partnerjev

partnerji iz Španije, Portugalske, Belgije in Slovenije

24

Interreg

ITALIA-SLOVENIJA

RETRACKING

Progetto standardi co-finanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Standardni projekti sofinancirana Evropski sklad za regionalni razvoj

Krožni ekonomiji naproti:
sledljivost izdelkov iz kompozitov,
ojačanih s steklenimi vlakni

25

26

RECYCLE

27

Interreg
ITALIA-SLOVENIJA
 RETRACKING

Unione Europea
EVROPSKA UNIJA

Progetto standard co-finanziato dal Fondo europeo di sviluppo regionale
Standardni projekti sofinancirani Evropski sklad za regionalni razvoj

delavnica:
25.oktober, GZS

28

*„The world we have created
is a product of our thinking; it
cannot be changed without
changing our thinking.“*

Albert Einstein

Hvala za pozornost!

A series of horizontal dotted lines for writing, spanning the right side of the page.

BELEŽNIK

UREDBA O SKLADIŠČENJU ODPADKOV - UREDBA O SKLADIŠČENJU TRDNIH GORLJIVIH ODPADKOV NA PROSTEM

Brigita Šarc, vodja sektorja ekologije in tehnologije, Dinos d.d.

REC ♻️ 2018
KONFERENCA RECIKLAŽNE INDUSTRIJE

Ravnanje z odpadki
v primežu
okolijske zakonodaje

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Sekcija zbiralcev in
predelovalcev kovinskih
in nekovinskih odpadkov

UREDBA O SKLADIŠČENJU TRDNIH GORLJIVIH ODPADKOV

Brigita Šarc, DINOS d.d.

Rimske Toplice, 19. oktober 2018

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Sekcija zbiralcev in
predelovalcev kovinskih
in nekovinskih odpadkov

IZHODIŠČA IN NAMEN

Izhodišče:

- **Skladišča trdnih gorljivih odpadkov** - nevarnost za onesnaženje okolja v primeru izrednih dogodkov v skladiščih kot npr. požar

Namen

- Podrobnejša ureditev skladiščenja gorljivih odpadkov na prostem, vključno z določitvijo ukrepov varstva pred požarom

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Sekcija zbiralcev in
predelovalcev kovinskih
in nekovinskih odpadkov

ZAKONSKE IN STROKOVNE PODLAGE

Zakonske podlage:

- peti odstavek 20. člena Zakona o varstvu okolja

Strokovne podlage:

- CFPA – E Guideline No 32:2014 F : Treatment and Storage of waste and combustible,
- Waste Industry Safety and Health Forum: WASTE 28: Reducing Fire Risk at Waste Management Sites, issue 2, April 2017.

UPORABA UREDBE

Kdaj se uredba uporablja?

- Kadar se skladišči na prostem 200 m³ ali več trdnih gorljivih odpadkov na prostem

Za koga velja uredba?

- izvirne povzročitelje,
- zbiralce in
- obdelovalce

Kdaj se uredba NE uporablja?

- za skladiščenje v standardiziranih ognjevarnih kontejnerjih z vgrajenim zadrževalnim sistemom za prestrezanje in zadrževanje gasilne vode, razen glede ravnanja z zadržano gasilno vodo.

ZA KATERE ODPADKE VELJA UREDBA?

Trdni gorljivi odpadki so:

- odpadna plastika,
- odpadna guma, razen izrabljenih gum iz predpisa, ki ureja ravnanje z izrabljenimi gumami,
- odpadni papir,
- odpadni les,
- odpadni tekstil ali
- mešanica teh odpadkov,
- trdni odpadki, ki vsebujejo plastiko, gumo, papir, les ali tekstil ali druge gorljive odpadne materiale ter
- trdno gorivo iz predpisa, ki ureja predelavo nenevarnih odpadkov v trdno gorivo in njegovo uporabo.

! Uredba ne dela razlike med nevarnimi in nenevarnimi gorljivimi odpadki. !

VSEBINA UREDBE

Uredba ima sledečo vsebino:

- ✓ Vsebina – 1. člen
- ✓ Uporaba – 2. člen
- ✓ Izraz – 3. člen
- ✓ Zahteve za skladišče odpadkov na prostem – 4. člen
- ✓ Prepoved – 5. člen
- ✓ Zahteve za skladiščenje trdnih gorljivih odpadkov na prostem – 6. člen
- ✓ Ukrepi varstva pred požarom – 7. člen
- ✓ Zahteve za požarni zid – 8. člen
- ✓ Zahteve za ravnanje z zajeto gasilno vodo – 9. člen
- ✓ Uporaba drugih ukrepov – 10. člen
- ✓ Inšpekcijski nadzor – 11. člen
- ✓ Kazenske določbe – 12., 13., 14. in 15. člen
- ✓ Predhodna določba – 16. člen
- ✓ Začetek veljavnosti – 17. člen

ZAHTEVE ZA SKLADIŠČE (1/3)

Skladišče odpadkov na prostem mora izpolnjevati sledeče zahteve:

- v celoti mora biti ograjeno z najmanj 1,8 m visoko ograjo, razen če je to skladišče že del ograjenega območja;
- na vhodu skladišča mora biti nameščena tabla z napisom "Skladišče odpadkov" ter naveden naziv upravljavca skladišča;
- tla skladišča morajo biti nepropustna, odporna na učinkovanje skladiščenih odpadkov in na gasilno vodo;
- če se za gašenje odpadkov uporablja kot gasilno sredstvo voda, morajo biti zagotovljeni najmanj naslednji pretoki vode za gašenje (na voljo vsaj dve uri pri pretočnem tlaku najmanj 3 bar):
 - za požarne sektorje s površino manjšo od 1.600 m²: 96 m³/h,
 - za požarne sektorje s površino enako ali večjo od 1.600 m²: 192 m³/h;
- zagotovljeni morajo biti dostopi, dovozi, delovne površine in postavitvene površine za gasilsko ali drugo intervencijo;
- iz predpisov, ki urejajo graditev, požarno varnost ter varnost in zdravje pri delu.

ZAHTEVE ZA SKLADIŠČE (2/3)

Za gašenje odpadkov, kadar se kot gasilno sredstvo uporablja voda, se glede načinov zagotavljanja vode lahko uporabljajo sledeči viri:

- javni ali zasebni vodovod, če poleg redne porabe za pitno vodo zagotavlja še zanesljivo dobavo, potreben pretok in zalogo za gašenje;
- naravni vodotoki in stoječe vode (potoki, reke, jezera...), če imajo dovolj velik stalen dotok, globino ter odvzemno mesto- črpališče. Uredba postavlja tudi zahteve za črpališče. Odvezam vode mora biti omogočen tudi pozimi.
- vodnjaki s talno vodo, če je dotok vode tolikšen, da pri črpanju potrebne količine vode po predvidenem času gladina talne vode ne pade globlje od 5 m;
- rezervoarji za gasilno vodo (pokriti ali odkriti), če je za odvzem vode narejen jašek ali vgrajena toga sesalna cev z gasilsko spojko; globina rezervoarja mora biti takšna, da sesalna višina ne presega 5 m; ali
- drugi alternativni viri za gasilno vodo.

! Zračna razdalja od skladiščenih odpadkov do vira vode za gašenje je lahko največ 80 m. !
Če je možno, je potrebno zagotoviti kroženje vode za gašenje.

ZAHTEVE ZA SKLADIŠČE (3/3)

Upravljevec skladišča mora zagotoviti:

- da je med gašenjem požara preprečeno onesnaženje tal in vod;
- **zadrževalni sistem** za prestrezanje in zadrževanje gasilne vode, s čimer je preprečeno kakršno koli izcejanje, izpiranje, uhajanje ali odvajanje v kanalizacijo in površinske ter podzemne vode, in je omogočen njen ločen zajem.

Zadrževalni sistem:

- je lahko stacionaren ali premičen,
- njegova prostornina mora zagotoviti prestrezanje in zadrževanje gasilne vode, ki bi nastala ob gašenju. Prostornino zadrževalnega sistema določi pooblaščen inženir za področje požarne varnosti.

PREPOVEDI

- V skladišču odpadkov na prostem je prepovedano skladiščiti snovi in predmete, ki niso odpadki.
- Trdnih gorljivih odpadkov ni dovoljeno skladiščiti izven skladišč odpadkov.
- V skladišču odpadkov na prostem sta prepovedana uporaba odprtega ognja in kajenje.

ZAHTEVES ZA SKLADIŠČENJE (1/3)

Upravljalvec skladišča mora urediti in vzdrževati skladišče, da:

- odpadki ne spreminjajo fizikalnih in kemijskih lastnosti;
- se za transport in manipulacijo z odpadki uporabljajo vozila, s katerimi se prepreči razsutje odpadkov;
- so nepremične posode, zabojniki ali druge embalažne enote, izdelani iz materiala, odpornega proti učinkovanju shranjenih odpadkov, ter izdelane tako, da omogočajo varno polnjenje, praznjenje in vzorčenje odpadkov;
- skladiščeni odpadki in postavitve embalažnih enot omogočajo neoviran dostop in premikanje z viličarjem ali podobnim strojem;
- so odpadki, ki niso skladiščeni v zaprtih embalažnih enotah, oddaljeni od omrežja za prenos in distribucijo električne energije najmanj 15 m tlorisne razdalje;
- je glede na lokacijo skladišča odpadkov na prostem v največji možni meri preprečena možnost požiga zaradi vandalizma;
- je glede na vrsto in količino skladiščenih odpadkov vedno v zadostni količini zagotovljeno ustrezno gasilno sredstvo.

! Skladišče odpadkov na prostem mora izpolnjevati tudi zahteve za skladiščenje odpadkov iz predpisa, ki ureja odpadke. !

ZAHTEVES ZA SKLADIŠČENJE (2/3)

Opadke je dovoljeno skladiščiti na prostem pod naslednjimi pogoji:

- višina odpadkov v razsutem stanju: največ 5 m oziroma če so balirani, največ 4 bale (te v višino ne smejo presegati 4 m),
- širina odpadkov v razsutem stanju ali baliranih odpadkov je največ 40 m, če je po celotni dolžini skladiščenih odpadkov omogočena prosta dostopnost z dveh strani, in 20 m, če je prost dostop po celotni dolžini mogoč le z ene strani,
- največja širina skladiščenih odpadkov v pregradnih skladiščnih prostorih na prostem je 10 m, pri čemer mora biti pregrada vsaj 1 m višja od skladiščenih odpadkov, na pregradi pa mora biti ta višina vidno označena,
- skladiščeni odpadki so od stavb oddaljeni najmanj 20 m ali pa je treba med stavbo in odpadki zagotoviti požarni zid,
- ustrezna ureditev požarnih sektorjev in požarnih polj (peti, šesti in sedmi odstavek 7. člena te uredbe), in
- skladiščeni odpadki so od meje skladišča, do katere je z zunanje strani možen prost dostop, oddaljeni najmanj 10 m, ali pa je na meji skladišča zagotovljen zaščitni zid iz negorljivih materialov in ustrezne višine, da se prepreči, da bi bil požar podtaknjen z zunanje strani.

ZAHTEVE ZA SKLADIŠČENJE (3/3)

Odpadki morajo biti skladiščeni tako, da:

- je zagotovljena stabilnost odpadkov in da ne prihaja do zdrsov ali porušitev;
- se balirane odpadke skladiščiti na način (z zamikanjem bal), da je čim bolj zmanjšano vertikalno širjenje požara.

V skladišču odpadkov na prostem mora biti:

- zagotovljena redna (vsaj na 2 uri) vizualna kontrola ali
- ustrezen videonadzor, s katerima se spremlja stanje skladiščenih odpadkov.

O izvedeni kontroli je treba voditi evidenco, iz katere je razvidno časovno zaporedje dogodkov in ugotovitev. Evidenco je potrebno hraniti najmanj eno leto in ministrstvu ali pristojnemu inšpektorju na zahtevo omogočiti vpogled vanjo.

Upravljevec skladišča na prostem:

- določi osebo, ki je odgovorna za posredovanje ažurnih podatkov gasilski ali drugi intervencijski enoti.
- mora občino seznaniti z vrstami in maksimalnimi količinami trdnih gorljivih odpadkov, ki bi v skladišču v nekem trenutku lahko bile prisotne glede na največjo zmožljivost skladišča.

Občina pa je dolžna na podlagi pridobljenih podatkov v roku treh mesecev po potrebi dopolniti operativni [gasilski načrt](#).

UKREPI VARSTVA PRED POŽAROM (1/3)

Ukrepi varstva pred požarom se načrtujejo za:

- vrsto in
- največjo količino trdnih gorljivih odpadkov, ki se lahko skladiščijo.

Upravljevec ukrepe varstva pred požarom določi:

- v sodelovanju s pooblaščenim inženirjem s področja požarne varnosti in
- od pooblaščenega inženirja pridobi izjavo o skladnosti ukrepov varstva pred požarom.

Izjava pooblaščenega inženirja mora vsebovati:

- potrditev izbire sredstev za gašenje,
- prikaz skladnosti skladiščenja z zahtevami uredbe, predvsem glede:
 - organizacije skladiščenja z vidika zagotovitve požarnih sektorjev in požarnih polj, odmikov med požarnimi sektorji in med odpadki in objekti ter odmikov med požarnimi polji,
 - požarnega varovanja,
 - zagotavljanja vode ali drugih sredstev za gašenje,
 - zagotavljanja prestrežanja in zadržanja gasilnih vod.

Izjava o skladnosti mora biti priloga: načrta gospodarjenja z odpadki; načrta zbiranja odpadkov; načrta ravnanja z odpadki

UKREPI VARSTVA PRED POŽAROM (2/3)

V skladišču je treba požarno varnost zagotavljati tudi s:

- **požarni sektorji:**
 - do 1.600 m²: med sektorji je treba zagotoviti najmanj 20 m praznega prostora ali požarni zid.
 - med 1.600 m² in do 3.200 m²: Opremljen z vgrajenim avtomatskim sistemom za odkrivanje in javljanje požara ter vgrajenim avtomatskim gasilnim sistemom, ki zagotavlja popolno požarno zaščito. Obseg in vrsto vgrajenih sistemov aktivne požarne zaščite določi pooblaščen inženir s področja požarne varnosti.
- **požarna polja:**
 - površina ne sme presegati 400 m² in med njimi zagotoviti prazen prostor širine najmanj 5 m.

Če so skladiščeni odpadki, pri katerih lahko pride do samovžiga, mora biti opremljeno z:

- ustreznim vgrajenim sistemom za odkrivanje in javljanje požara ter
- ustreznim vgrajenim gasilnim sistemom.

in je treba zagotoviti:

- načrt nadzora temperature odpadkov in
- voditi evidenco o nadzoru temperature, ki je del evidence o kontroli skladišča (peti odstavek 6. člena)

Vsebinski načrt nadzora temperature:

- določitev pogostost in način nadzora temperature,
- odgovorno osebo za nadzor,
- merila za prepoznavanje situacij, ko zaradi povišane temperature lahko pride do samovžiga odpadkov, in
- navodila glede ukrepov, ki jih je zaradi preprečitve požara treba izvesti.

UKREPI VARSTVA PRED POŽAROM (3/3)

Izbira in namestitvev gasilnih aparatov za začetno gašenje požarov : smiselno se uporabljajo predpisi s področja varstva pred požarom

Periodično usposabljanje zaposlenih - vsaj vsaki dve leti

Požarno varovanje:

- izvaja poklicna ali prostovoljna gasilska enota AII
- zagotovljena 24-urna prisotnost oseb, ki so usposobljeni za začetno gašenje požarov in izvajanje evakuacije, ali
- zagotovljena opremljenost z ustreznim vgrajenim avtomatskim sistemom za odkrivanje in javljanje požara ter ustreznim vgrajenim avtomatskim gasilnim sistemom, ki zagotavlja popolno požarno zaščito.

Vroča dela: so dovoljena na razdalji 60 m od skladiščenih odpadkov, kjer ni vmes požarnega zidu, in ob obvezni prisotnosti požarne straže

Upravitelj skladišča mora:

- izdelati požarni načrt (ne glede na določbe predpisa, ki ureja izdelavo požarnega načrta) : pri izdelavi mora smiselno upoštevati zahteve tega predpisa glede vsebine požarnega načrta.
- pred spremembo vrste ali količine skladiščenih odpadkov, ki vpliva na požarno varnost, zagotovi strokovno presojo, s katero se preveri ustreznost izvedenih ukrepov, ki vplivajo na stanje varstva pred požarom v objektu. Strokovno presojo lahko izdelata pooblaščen inženir s področja požarne varnosti.
- s pristojno gasilsko enoto, ki bi v primeru požara izvedla intervencijo v tem skladišču, vsaj enkrat na tri leta izvesti vajo za primer izrednega dogodka.

Požarni načrt vsebovati podatke še podatke o:

- vrstah in največjih količinah odpadkov v skladišču ter
- prikaz njihove mikrolokacije na območju skladišča,
- priporočena sredstva za gašenje posameznih vrst odpadkov, ter
- ime, priimek in telefonsko številko odgovorne osebe upravljavca skladišča in njena pooblastila.

! Izvod podpisanega načrta se mora izročiti gasilski enoti, ki opravlja javno gasilsko službo na območju, kjer je locirano skladišče. Pred izdelavo načrta lahko upravljavec skladišča zaprosi pristojno gasilsko enoto, da mu svetuje pri izdelavi načrta. !

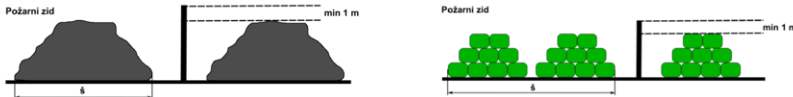
! Vsako spremembo požarnega načrta, mora upravljavec v treh mesecih po izvedeni spremembi izvod podpisanega načrta izročiti [gasilski enoti](#). !

ZAHTEVE ZA POŽARNI ZID

Požarni zid mora biti vsaj 1m višji od skladiščenih odpadkov, **požarna odpornost** pa mora biti:

- najmanj REI 90, če so del nosilne konstrukcije, oziroma
- najmanj EI90 v drugih primerih.

Požarni zid med odpadki ,mora biti vsaj 1 m višji od skladiščenih odpadkov.

Požarni zid med odpadki in stavbo mora biti tako visok, da sevanje toplote, ki se sprošča ob požaru, ne doseže zgornjega dela stavbe. Požarnega zidu ni treba zagotoviti v primerih, ko stavba s svojo požarno odpornostjo preprečuje [prenos požara](#).

ZAHTEVE ZA ZAJETO GASILNO VODO (1/2)

Za zadržane gasilne vode je treba zagotoviti:

- **odvzem in analizo vzorca** glede na parametre, ki jih določi pooblaščen izvajalec obratovalnega monitoringa odpadnih voda in so navedeni v načrtu ravnanja z gasilno vodo,
- **pred odvajanjem v vode ali javno kanalizacijo** čiščenje v ustrezni čistilni napravi tako, da niso presežene mejne vrednosti, ki se nanašajo na odvajanje industrijske odpadne vode v vode.
- z **gasilno vodo ravnati kot z odpadkom**, kadar:
 - čiščenje zadržane gasilne vode do predpisanih mejnih vrednosti tehnično ni izvedljivo ali
 - so stroški čiščenja zadržane gasilne vode v ustrezni čistilni napravi nesorazmerno višji od stroškov njene obdelave v skladu s predpisom, ki ureja odpadke.

ZAHTEVE ZA ZAJETO GASILNO VODO (2/2)

Upravljevec mora **način ravnanja z zajeto gasilno vodo določiti v načrtu ravnanja z gasilno vodo**, ki ga izdela pred začetkom skladiščenja odpadkov na prostem in pri tem upošteva:

- značilnosti odpadkov in snovi, za katere se lahko predvidi, da bodo nastale ob gorenju teh odpadkov,
- pričakovane značilnosti onesnaženosti gasilne vode,
- pričakovane količine gasilne vode,
- seznam parametrov iz prve alineje prvega odstavka tega člena,
- predlog pooblaščenega izvajalca obratovalnega monitoringa glede ravnanja z gasilno vodo,
- mnenje upravljavca javne kanalizacije in/ali čistilne naprave, če je to ustrezno glede na predviden način izpusta gasilne vode.

Priloge načrta ravnanja z gasilno vodo, ki je priloga načrta gospodarjenja z odpadki, načrta zbiranja odpadkov ali načrta ravnanja z odpadki, so:

- seznam parametrov, ki jih določijo pooblaščen izvajalec obratovalnega monitoringa odpadnih voda
- predlog pooblaščenega izvajalca obratovalnega monitoringa glede ravnanja z gasilno vodo in
- mnenje upravljavca javne kanalizacije in/ali čistilne naprave

Upravljevec mora:

- po požaru najpozneje **v treh mesecih** izdelati poročilo o ravnanju z gasilno vodo, ki je priloga poročila o prvih meritvah oziroma obratovalnem monitoringu odpadne vode.
- **v treh dneh** predložiti poročilo o ravnanju z gasilno vodo ministrstvu ali pristojnemu inšpektorju, [na njuno zahtevo](#).

10. ČLEN - UPORABA DRUGIH UKREPOV

- **Ne glede na določbe prejšnjih členov te uredbe se pri skladiščenju a prostem lahko uporabijo:**
 - ukrepi iz drugih standardov, tehničnih smernic, tehničnih specifikacij, kodeksov uveljavljenega ravnanja ali
 - drugih dokumentov, ki določajo požarnovarnostne ukrepe v smislu te uredbe ali
 - ukrepi, ki temeljijo na izračunih v okviru metod požarnega inženirstva ob pogoju, da se z drugimi ukrepi zagotovi enaka stopnja požarne varnosti kot z ukrepi iz prejšnjih členov te uredbe.
- Z uporabo drugih ukrepov je treba preprečiti širjenje požara na druge skladiščne odpadke, na sosednje stavbe, zagotoviti hitro in varno evakuacijo prisotnih v skladišču, zagotoviti neoviran in varen dostop gasilskih in reševalnih enot ter omogočiti učinkovito posredovanje gasilskih enot.
- **Druge ukrepe določijo pooblaščen inženir s področja požarne varnosti z izdelavo načrta požarne varnosti.**
- Načrt požarne varnosti, iz katerega mora nedvoumno izhajati, da je z drugimi ukrepi zagotovljena enaka ali višja stopnja požarne varnosti, kot z ukrepi iz prejšnjih členov te uredbe, je priloga načrta gospodarjenja z odpadki, načrta zbiranja odpadkov in [načrta ravnanja z odpadki](#).

PREHODNA DOLOČBA

Upravljevec (izvirni povzročitelj, zbiralec ali obdelovalec,) ki na dan uveljavitve uredbe skladišči trdne gorljive odpadke na prostem, **mora:**

- **načrt gospodarjenja z odpadki/načrt zbiranja z odpadki / načrt ravnanje z odpadki prilagoditi najpozneje v šestih mesecih;**
- **skladiščenje odpadkov prilagoditi zahtevam iz te uredbe najpozneje v šestih mesecih od uveljavitve te uredbe.** Če je zaradi tega potrebna gradnja po predpisih, ki urejajo graditev, mora skladišče prilagoditi zahtevam iz te uredbe **v 24 mesecih;**
- **seznaniti občino** z vrstami in največjimi količinami skladiščenih odpadkov **najpozneje v treh mesecih** od uveljavitve te uredbe;
- **požarni načrt** iz petnajstega odstavka 7. člena te uredbe **izročiti gasilski enoti**, ki opravlja javno gasilsko službo na območju skladišča, **najpozneje v šestih mesecih** od uveljavitve te uredbe. Kadar pa bo za prilagoditev potrebna gradnja, katera bo vplivala na spremembo požarnega reda, požarnega načrta in načrta ravnanja z gasilno vodo, se mora požarni načrt izročiti **v enem mesecu po izvedeni gradnji** gasilski enoti, ki opravlja javno gasilsko službo na območju skladišča odpadkov na prostem.

Postopki, začeti pred uveljavitvijo te uredbe, se dokončajo v skladu s to uredbo.

STALIŠČA IN RAZMIŠLJANJA IZVAJALCEV RAVNANJA Z ODPADKI V KONTEKSTU PODALJŠANE PROIZVAJALČEVE ODGOVORNOSTI

Jure Fišer, predsednik Sekcije zbiralcev in predelovalcev kovinskih in nekovinskih odpadkov in direktor Gorenja Surovine, d.o.o.

REC 2018
KONFERENCA RECIKLAŽNE INDUSTRIJE

Ravnanje z odpadki v primežu okoljske zakonodaje

Gospodarska zbornica Slovenije
Sekcija zbiralcev in predelovalcev kovinskih in nekovinskih odpadkov

5. konferenca
Sekcije zbiralcev in predelovalcev kovinskih in nekovinskih odpadkov

REC2018
Ravnanje z odpadki v primežu okoljske zakonodaje
18. in 19. oktober 2018
Rimske toplice

Poslovanje članov Sekcije zbiralcev in predelovalcev odpadkov (2010-2017)

Gospodarska zbornica Slovenije
Sekcija zbiralcev in predelovalcev kovinskih in nekovinskih odpadkov

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Poslovni prihodki	427.301.405	571.385.401	587.212.133	526.763.894	501.880.832	445.172.000	410.535.577	570.758.575
Poslovni odhodki	407.391.373	554.090.205	572.032.468	520.836.403	490.541.440	439.832.969	469.102.433	534.925.896
Poslovni izid iz dejavnosti	19.910.032	17.295.196	15.179.665	5.927.491	11.339.392	5.339.031	- 58.566.856	35.832.679
EBITDA	35.001.225	33.953.125	29.258.575	21.501.586	22.568.590	17.579.356	34.155.063	34.811.789
Povprečno št. zaposlenih	1.684	2.001	2.048	1.929	1.735	1.830	1.928	1.750
Čisti poslovni izid	13.161.736	11.893.274	8.351.473	- 1.221.702	4.211.953	- 587.630	- 3.511.203	12.856.870

Ključno vprašanje

Gospodarska zbornica Slovenije
Sekcija zbiralcev in predelovalcev kovinskih in nekovinskih odpadkov

- Zakaj v branži zbiranja in predelave v zasebnem sektorju ni več investicij v razvoj v verigi vrednosti obstoječega masnega toka odpadkov?

Odgovor

- Zakaj v branži zbiranja in predelave ni več investicij v razvoj in verigi vrednosti obstoječega masnega toka odpadkov?

Problem zaupanja v stabilnost masnih tokov je posledica neustreznega pravnega okvira!

Primeri:

- Uredba o odlaganju odpadkov na odlagališčih, sprejeta 28. julija 2011
dokončna veljavnost vseh določb - 1.1.2016!
- OE: določanje deležev, problem ne-prevzemanja KOE, deljena odgovornost, slaba kvaliteta ločenega zbiranja
- OEEO: določene sheme se izogibajo prevzemanju tistih odpadkov, ki so za sheme strošek
- izrabljeni avtomobili: „izginjanje“ avtomobilov iz trga
-

Kaj si želimo?

- zakonska ureditev sistema podaljšane proizvajalčeve odgovornosti, ki bo zagotavljal transparentnost in učinkovitost za vse udeležence ter vzpostavil koncept sorazmernega zadovoljevanja interesov vseh deležnikov in hkrati reševanja okoljske problematike;
- konstruktiven dialog med zakonodajalcem, pripravljavci predpisov in gospodarstvom pred samo pripravo predpisov ter upoštevanje dejanskih potreb, problematik, ovir in pobud gospodarstva ter hkrati potreb okolja;
- odprava birokratskih ovir ter enakovredno partnerstvo pri snovanju rešitev, ki jih lahko gospodarstvo zaradi neposrednih strokovnih znanj, izkušenj, vsakodnevnega srečevanja z različnimi situacijami vidi drugače in bolj pragmatično;
- apliciranje prakse s strani gospodarstva pri snovanju teoretičnih podlag;
- posluš državnega aparata že pred nastankom problematike t.j. preventivno oblikovanje pravnega okolja, ki bo preprečilo potencialne škodljive posledice, katere gospodarstvo v večini primerov zazna pred ostalimi;

.....

- priprava okoljske strategije in politike, ki bo gospodarstvu zagotavljala stabilno pravno okolje, primerno za načrtovanje dolgoročnih planov in investicij;
- ustrezna sistemska okoljska pravna ureditev, ki bo pretehtala interese različnih lobijev in oseb, ki že leta krojijo napačno okoljsko politiko;
- ustrezno upoštevanje ustavnega načela proste gospodarske pobude, razmejitve med dejavnostmi, ki se opravljajo kot tržne in tistimi, ki se zaradi svoje narave opravljajo kot gospodarske javne službe ter preprečitev širitve pravnega režima gospodarskih javnih služb na račun pravnega režima tržne dejavnosti in
- dojemanje gospodarstva s strani državnega aparata kot del rešitve in ne kot del težave.

Hvala!

REK
Z
E
B

EMBALAŽA IZ PLASTIKE-OD ODPADKA DO DRAGOCENEGA VIRA SUROVIN

(predstavitve projekta PlastiCircle- Horizon 2020)
Spela Šeliga, vodja projekta za MOV in Mirjam Britovšek, MO Velenje

Mirjam Britovšek, podsekretarka, MO Velenje
Špela Šeliga, višja svetovalka za projekte, MO Velenje

5. Konferenca REC 2018
Rimske toplice, 18. in 19. oktober 2018

 This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 730292.

Vsebina

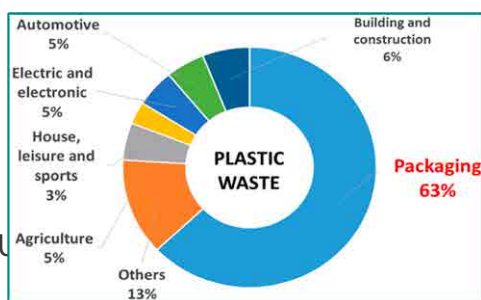
- Zakaj PlastiCircle?
- Kaj je PlastiCircle?
- Partnerji in mesta
- Kako deluje PlastiCircle
- Inoviranje od faze do faze
- Naša pilotna mesta
- Pričakovane koristi
- Vključi se

 This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 730292.

Zakaj PlastiCircle?

- 25,8 milijona ton / leto plastičnih odpadkov v EU28
- Samo 29,7% se reciklira
- Gospodarski vpliv = izgube v višini 10,56 milijarde EUR
- Okoljski vpliv = 23,8 milijona ton CO2

- zbrane majhne količine
- nizka kakovost (mešana)
- nizka dodana vrednost aplikacij

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 730292

Kaj je PlastiCircle?

- Projekt, ki ga financira EU, s konzorcijem 20 vseevropskih partnerjev.
- Razviti inovativne "pametne posode," za povečanje stopnje zbiranja plastične odpadne embalaže.
- Ustvariti stroškovno učinkovit sistem prevoza odpadkov, ki je povezan s platformo v oblaku za razvoj modela
- Izboljšajti sortiranje plastike z uporabo inovativnih optičnih tehnologij.
- Razviti nove izdelke z recikliranimi materiali z dodano vrednostjo.
- Delo v smeri krožnega gospodarstva usklajenega s strategijo EU za plastiko.

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 730292

PARTNERJI

- Raziskovalni inštituti, trgovinska združenja, reciklaža, podjetja za ravnanje z odpadki, občine
- Tri pilotna mesta in eno mesto, kot spremljevalec (Velenje)
- Strokovnjaki iz celotne plastične vrednostne verige

Utrecht

Alba Iulia

Valencia

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 730292.

PRISTOP V PlastiCircle

Celovit postopek za večjo predelavo plastičnih odpadkov in proizvodnjo izdelkov z dodano vrednostjo, recikliranih za trg EU!

IMPLEMENTACIJA

VALIDACIJA

LANSIRANJE NA TRG

M

'WORK PACKAGES'	LEAD ORGANISATION
1. Management	ITENE
2. Collection	SAV
3. Transport	ITENE
4. Sorting	PICVISA
5. Recovery and recycling	AXION
6. Integration and validation	SINTEF
7. Sustainability Assessment	ITENE
8. Exploitation and IPR Management	KIMbcn
9. Training, dissemination and communications	ICLEI
10. Ethics	ITENE

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 730292.

ZBIRANJE

PlastiCircle želi uvesti nekaj inovacij pri zbiranju:

- pametni zabojniki
- uporabniški / user ID
- preprečevanje goljufij
- merjenje nivoja polnjenja

 This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 730292.

Slika: Waste collection bin in Valencia; Credit: ITENE

 This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 730292.

TRANSPORT

PlastiCircle želi uvesti nekaj inovacij pri transportu:

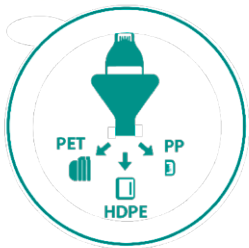
- stiskanje odpadkov
- učinkovita vožnja
- optimizacija poti / sledenje
- platforma v oblaku
- kakovost prevoza ločenih odpadkov
- odškodninska politika

 This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 730292.

Slika: Refuse transport vehicle in Valencia; Credit: SAV

 This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 730292.

SORTIRANJE

PlastiCircle - izboljšanje sortirnih tehnologij:

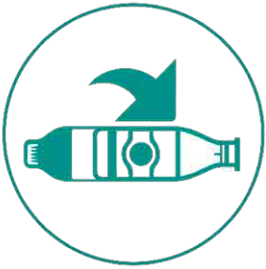
- optične tehnologije (to je NIR, skenirni pregledovalnik THz, optični čitalnik)
- identifikacijska območja
- stabilizacija plastike v obliki filma na transportnem traku
- predobdelava

 This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 730292.

Slika: Plastics sorting facility, Credit: PicVisa

 This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 730292.

REKILIRANJE

PlastiCircle je namenjen seriji recikliranih izdelkov z visoko vrednostjo:

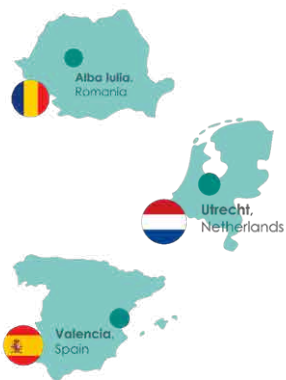
- plošče iz pene
- avtomobilski deli
- bitumenske strešne membrane
- vreče za smeti
- kritino
- urbano pohištvo / ograje

 This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 730292.

Slika: ITENE

 This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 730292.

PILOTNA MESTA

- **Alba Iulia**, Romunija (pop. 74.000); zbrani odpadki na leto 600+ kg na gospodinjstvo; pilot za skupno 600-800 prebivalcev
- **Utrecht**, Nizozemska (pop. 345.000); pilotno območje zajema 2.000 gospodinjstev + 40 podzemnih zabojnikov
- **Valencia**, Španija (pop. 800.000); pilot v soseski San Marcelino z 9.960 prebivalci

 This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 730292.

Slika: Velenje
Foto Tadej Živko

MESTO VELENJE OPAZOVALEC

 This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 730292.

PRIDOBITVE PROJEKTA

- Tehnologija ✓
- Preskušanje in prikaz krožne vrednosti ✓
- Optimizirana oprema in proizvodni procesi za reciklirano blago ✓
- Inovativni izdelki ✓
- Socialno gospodarstvo ✓
- Razvoj znanja in izdelava poslovnih načrtov za pridobljene proizvode ✓
- Nova podjetja ✓
- Več recikliranih surovin na trgu EU ✓
- Zmanjšanje stroškov sekundarnih surovin ✓
- Izboljšana varnost in zdravje ✓
- Okolje ✓
- Učinkovitost virov z zmanjšanjem preostalih odpadkov ✓
- Manj odlagališč in zmanjšanje sežiganja odpadkov ✓
- Zmanjšana uporaba deviškega materiala ✓

 This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 730292.

PRIDUŽITE SE PLASTICIRCLE-U

Visit us online: www.plasticircle.eu

Follow us on Twitter: [@circ_economy](https://twitter.com/circ_economy) #PlastiCircle

- Meet us at project meeting: Spain, Valencia, 22.-23.1. 2019

 This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under grant agreement No 730292.

 This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under Grant Agreement No 730292.

Disclaimer: The sole responsibility for any error or omissions lies with the editor. The content does not necessarily reflect the opinion of the European Commission. The European Commission is also not responsible for any use that may be made of the information contained herein.

www.plasticcircle.eu

 info@plasticcircle.eu

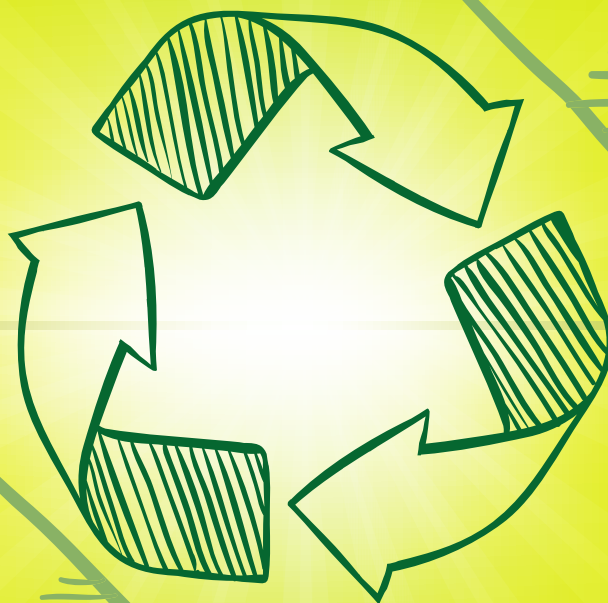
 [@circ_economy](https://twitter.com/circ_economy) & [#plasticcircle](https://twitter.com/plasticcircle)

 [linkedin.com/groups/12055948](https://www.linkedin.com/groups/12055948)

www.plasticcircle.eu

Ravnanje z odpadki

**v primežu
okoljske zakonodaje**

Več na: konferenca-reciklaza.gzs.si